

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (3105) 2009 SEPTEMBER • RUGSĖJIS 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Karas po karo ar kas?

Turbūt daugelis sakytų, kad mokslinės sritys visuomet turėtų būti gyvos, tai yra – veiklios. Tačiau – kartu ir budrios bei atsargios, kad su savo tyrinėjimais nepavėluotų, o taip pat ir neskubėtų.

POKARINIAM laikui nušuoliavus jau daugiau kaip šešis dešimtmečius, atrodo, kad bręsta reikalas pradėti ramiau aptarti ir kai kuriuos svarbius įvykius, ypač pirmąjį, patį sunkiausią dešimtmetį, kai reikėjo tautoms keltis iš pelenų ir griuvėsių, kurti iš naujo gyvenimą, į kurį tada buvo žiūrėta labai nevienodai. Tai ypač ryškėjo Rytų Europoje, kurią už pagalbą nugalėti Hitlerį vakariečiai perleido Sovietų Sąjungai. Taip Baltijos kraštai tapo iš naujo okupuoti ir stipriau prijungti prie raudonosios imperijos. Kiti vidurio ar rytų Europos kraštai padaryti Maskvos sateilitais, įskaitant ir įkurtą atskirą Rytų Vokietiją. Nors ir bejėgiai, bet iš principo ne visi sutiko su tokiu Europos padaliniu, o baltiečiams antrą kartą okupuotiems ir pažemintiems nebeliko nieko kito kaip tik visais įmanomais būdais organizuoti pasipriešinimo pagrindžius kovai su okupantu, tikintis pritarimo ir paramos iš vakariečių. Pritarimo būta, bet paramos jokios. Šitoji dviveidė būklė ir sukūrė vėliau ginkluoto pasipriešinimo tragediją, kuri šiuo metu įvairiai spalvinama. O tos spalvos dar vis pasirenkamos pagal reikalą ir klausimą, apie ką norima kalbėti, ką daugiau atidengti, ką pridengti, ką iškelti ir ką nuvertinti. Kai kuriems tyrėjams užtenka lengviau prieinamų archyvų ar liudininkų, kitiems neužtenka. Vieni skuba tą savo atrastą teisybę pasakyti ir reklamuoti, kiti mano, kad joks mokslinis darbas negali būti paskubomis atliekamas. Būklė gana paini, dar politizuota, ir atrodo, kad istorikams nebus lengvai įveikiama.

TAS pokarinis dešimtmetis, jau ne sykį vadintas “karu po karo”, kada nors vistik turės būti nušviestas ramesniu, dalykišku būdu. Turės būti iš visų pusių rodomi aktyviausi tų įvykių veikėjai – partizanai, sribai, pasyvūs gyventojai ir enkavedistai. Su okupantais nuėjusiems buvo lengva ir paprasta tarti, kad partizanai yra banditai, o sribai tik liaudies gynėjai, enkavedistai – tvarkos palaikytojai. Šitokių pavadinimų fone neblogai derinasi kieno nors atpasakoti atsitikimai apie vienos ar kitos šeimos išstudymus. Galima dar pririnkti liudininkų, kurie prisiekę papasakotų, kaip partizanai naikino juos išdavusius žmones; kaip sribai kankino savo buvusius kaimynus, tapusius “miško broliais”, kaip enkavedistai tardė partizanų giminaičius ar juos pačius, pasidavusius. Šitokių žiaurysčių, tikėtina, yra buvę pakankama gausybė, kad galima būtų tą laikotarpį pavadinti brolžudiška veikla. Tačiau tai nėra ir negali būti to laikotarpio istorija. Užsimojus tyrinėti istoriją neužteks remtis atskirų šeimų tragedijomis, žudynių baisenybėmis, veikiančių žmonių santykiais, išdavystėmis ar pataikūniškais darbais. To dešimtmečio įvykiai vyko po aiškia iškaba: “Vakariečiai nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą”. Taigi, jeigu nepripažįsta, Lietuva yra, nors okupuota, rusinama, bolševikinama. Dėl to ir buvo suorganizuotas, apygardomis padalintas, teisiškai apipavidalintas, politiškai pagrįstas karinis pasipriešinimas, populiariai vadinamas partizanų kovomis, kurios truko kone visą dešimtmetį. Vien tik pavienių asmenų ar šeimų žudynėmis pavaizduotas laikotarpis negalėtų būti tikras atsakymas į klausimą, kas tada dėjosi. Užtat klaidinga pavienias tragedijas iškelti, kad jos atstovautų laikotarpio istorijai. Karų žiaurybės laikas numarina, bet jų istorijos išlieka gyvos. **ČS**

Dubingiai – Asvejos ežeras nuo Vytauto piliavietės kalno

Ntr. G. Kurpio

Žingsnis tiesos link

Iš pokalbio su Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Parlamentinėje asamblėjoje vadove, TS-LKD frakcijos nare Vilija Aleknaite-Abramikiene

– *Lietuva rugpjūčio 23-ąją minėjo Baltijos kelio dvidešimtmetį, rugsėjo 1-ąją sukako 70 metų nuo Antrojo pasaulinio karo pradžios (1939 m. rugpjūčio 23-ąją buvo sudarytas Molotovo-Ribbentropo paktas). Dvi sukaktys turi glaudžias sąsajas. Ką apie jas kalbėjo Europos šalių vadovai?*

– Gdanske/Vesterplatės renginio mastas paliudijo, kokią didelę reikšmę šiai sukakčiai skyrė Lenkijos valstybė ir kaip ji skatina istorinę atmintį savo šalyje ir Europoje. Tai pastiprinimas ir mums Lietuvoje, ką tik paminėjusiems Molotovo-Ribbentropo pakto 70-mečio ir Baltijos kelio 20-mečio sukaktis, ir paskatiniimas tęsti veiklą tarptautinėje erdvėje, drauge su panašaus istorinio likimo Europos vals-

tybėmis, siekiant vienodai teisingo totalitarinių režimų nusikaltimų įvertinimo. Akivaizdu, jog Lietuvos reiškiamą poziciją dėl nacizmo ir stalinizmo yra sudėtinė vieningo Europos politinio proceso dalis.

Iš Vesterplatės kalbų išskirčiau Lenkijos prezidento Lecho Kačinskio kalbą. Ją tendencingai interpretuoja Rusijos žiniasklaida. Priekaištaujama, neva dabartinę Rusiją L. Kačinskis apkaltino totalitarizmu. To nebuvo pasakyta. Tačiau Lenkijos prezidentas drąsiai ir atvirai, dalyvaujant Rusijos premjerui Vladimirui Putinui, pasakė, jog šiuolaikiniame pasaulyje reiškiasi neoimperializmo tendencijos – tai paliudijo Gruzijos karas, ir kad negalima taikstyti su imperializmo apraiškomis, ypač žvelgiant į

XX š. istorijos pamokas. Stipriai pasisakė ir Lenkijos premjeras Donaldas Tuskas. Vieną jo frazę verta pakartoti: “Laisvė visada geresnė už bet kokią nelaisvę”.

– *Kremlius atstovai kol kas neketina atsiprašyti už Baltijos šalių okupaciją bei aneksiją. Esate viena iš ESBO Parlamentinėje asamblėjoje priimtose rezoliucijos dėl Molotovo-Ribbentropo pakto autorė. Kaip ją vertina Kremlius ir Europa?*

– Šią vasarą po Vilniaus sesijos Kremlius aplinka išvystė informacinį karą ir savo, ir užsienio žiniasklaidoje, apkaltindama Baltijos šalis visomis įmanomomis nuodėmėmis ir bandydama atsakomybę už Antrojo pasaulinio

Nukelta į 4-ą psl.

Šiame numeryje

Dievo planas – 2,10 psl.

Pažintis su lenkais – 3 psl.

Ką reikia gelbėti? – 4 psl.

Istorinio paveldo paieškos ir vertinimas – 5,7 psl.

Gimtinės trauka nugalė – 8 psl.

Duburys arba gyvenimas... be gyvenimo – 9 psl.

Sostinės reprezentacinei aikštei – Vytis – 11 psl.

Lietuvos piligrimai – Viduržemio jūroje (Pabaiga) – 12 psl.

Stažuotojai susipažino su medicina – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)

\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140. *Overseas* - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Kuboje nauja kunigų seminarija bus pirmoji, statyta per pastaruosius 50 m. Statoma sostinėje Havanoje, ji pakeis ankstesnę, per mažą ir netinkamą nuolat gausėjančiam seminaristų skaičiui. Havanos arkivyskupas kardinolas Jaime Ortega y Alaminos jau prieš 20 m. pradėjo stengtis išsiryti valdžios leidimą statybai. Valdžia nusileido tik artėjant popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui ir 1998 m. Šv. Tėvas palaimino naujos seminarijos statybos kertinį akmenį. Deja, popiežiumi išvykus, vėl viskas įstrigo dėl nepakankamų lėšų iki 2006 m. Padedant JAV katalikams, visų pirma Floridos Orlando ir Miami vyskupijoms, o taip pat Kolumbo vyčių katalikiškai šalpos organizacijai, statybas tikimasi užbaigti ir į naujas patalpas persikelti ateinančiais metais. Naujoji seminarija, kaip ir senoji, bus dedikuota šventiesiems Karoliui ir Ambraziejui. Senosios seminarijos patalpose Havanos senamiestyje bus įsteigtas katalikiškas kultūros centras.

Seimo nario Emanuelio Zingerio iniciatyva Lietuvos 1000-mečio proga pavadinti vieną Vilniaus gatvių ar aikščių sulaukė popiežiaus Benedikto XVI dėmesio. Apaštalinis nuncijus Lietuvoje Luigi Bonazzi seimo nariui perdavė popiežiaus laišką, pažymintį, kad Šv. Tėvas supranta ir vertina požiūrį, paskatinusį atsirasti šiai iniciatyvai. Liepos 15 d. Vilniaus miesto savivaldybės taryba nutarė Šv. Brunono įamžinimui pavadinti vieną iš Vilniaus miesto Senamiesčio seniūnijoje esančių gatvių jo vardu. Jo vardu vadinsis gatvelė greta M.K.Čiurlionio menų gimnazijos, esanti šalia T. Kosciuškos ir M. Dobužinskio gatvių.

Lietuvos vyskupų konferencija (LVK) vyriausybei ir seimui pareiškė savo nuomonę dėl įstatymų, skirtų pagreitinti santuokų nutraukimą, projektų pažymėdama, jog santuoka ir šeima yra Lietuvos Konstitucijos saugomos vertybės. Santuoka sukuriami šeimos teisiniai santykiai yra valstybės ir visuomenės pamatas, visuomet yra ilgalaikis asmenų tarpusavio įsipareigojimas, kurio puoselėjimas ir išsaugojimas prisideda tiek prie sutuoktinių, tiek prie visos visuomenės gerovės. LVK pabrėžė, kad skyrybų skaičius Lietuvoje yra vienas didžiausių Europos sąjungoje. Kitų valstybių patirtis rodo, jog supaprastinus santuokos nutraukimo procesą, skyrybų skaičius tik padidėja, sužadėtiniai nėra skatinami sąmoningiau ir tvirčiau apsispresę už santuoką, šeimos vertybes, pasiryžti bendrai spręsti iškilančius sunkumus. Nemaža dalis porų skiriasi šeimoje pagyvenę vos dvejus metus. LVK nuomone, valstybės pirmumu turėtų būti ne santuokos nutraukimo supaprastinimas, bet pagalba sutuoktiniams išlaikyti ir puoselėti šeimą.

Mokslo ir žinių diena, rugsėjo 1-oji, Lietuvoje vis plačiau švenčiama su malda, skelbia Vatikano radijas. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Mišioms už Vilniaus akademinę bendruomenę vadovavo kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Mišios buvo aukojamos bei šventės surengtos ir Kaune – VDU, Kauno technologijos universitete, Kauno medicinos universitete, Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje taip pat buvo aukojamos Mišios tų vietovių akademinų bendruomenių intencija.

Dievo planas

Aurimas Jonaitis, 21 metų amžiaus, pasakoja, kaip žmogus gali pasikeisti

Kelias į gatvę

Anksčiau su jumis būčiau nekalbėjęs – buvau visai kitoks, – vos išgęsęs į kambarį sako Aurimas ir žada būti atviras. – Norisi išsiginčyti, ar čia tikrai aš.

Aurimas – kėdainietis.

– Gimiau Kėdainiuose ir ten gyvenau du mėnesius. Vadinasi, tikras kėdainietis, – šypsosi vaikas.

Gimus Aurimui, tėvai nusipirko namą Obelaukiuose. Čia ir sukosi jo vaikystė, kurią Aurimas prisimena šiltai: –

buvo palaidotas.

– Tėčio seserys Kėdainiuose nemėgo mano mamos. Tėtį palaidojo nieko nepranešusios. Apie tai, kad nebėra tėčio, mama sužinojo su reikalais užsukusi į Vabalninko seniūniją. "Tai tu našlė?" – paklausė seniūnijos darbuotojos. Mama nustebo. Tada jos parodė tėčio mirties dokumentus, – prisimena Aurimas. – Nuo tada mama pradėjo daug gerti.

Paauglystė prasidėjo gatvėje. Pasak Aurimo, prastos

akimirkos. – Eidavau pasi-vaikščioti vienas ir mąstydavau, kaip gyvensiu toliau. Norėjau šeimos, o kartu bijojau prarasti gyvenimą vaikų namuose. Pykau, keikiausi, man buvo niekas neįdomu. Pyktį norėdavau išlieti muštyne. Nemokėjau priimti kitų nuomonės. Tapau pačiu blogiausiu vaikų namų auklėtiniu. O iš tiesų širdy buvau kitoks, – pasakoja Aurimas.

Aurimas prisimena, kai kartą į vaikų namus atvažiavo Sekmininkų bažnyčios vaikai

Aurimas Jonaitis dabar laimingas: jie su Ramune kurs bendrą gyvenimą

Ntr. iš leidinio *Keturi kampai*

Tėtis buvo geros širdies žmogus, darbštus. Mano vyresnius brolį ir seses, kurie buvo kito tėvo, mylėjo kaip savus. Pamenu, tėtis labai gražiai piešė. Vartydavau jo armijos albumą. Ten buvo tėčio piešiniai. Piešdavo jis ir man. Mama taip pat mane prižiūrėjo. Vaikščiodavau švarus, pavalgęs.

Po šešerių metų šeima namą pardavė ir nusipirko namus kitame kaime. Aurimas pamena: tėvai nesutvarkė kažkokių namo dokumentų ir jiems teko nuomininkų dalia.

– Prasidėjo kraustymasis iš vienos vietos į kitą. Tėvai pradėjo išgėrinėti. Po to nutarė pagyventi atskirai. Tėtis išvažiavo dirbti į Kėdainius. Aš likau su mama. Brolis ir sesės jau buvo savarankiški. Beje, su vyriausiąja sese niekada negyvenome kartu. Ją užaugino močiutė, – pasakoja Aurimas.

Ir štai – netikėta žinia, apvertusi vaikiną pasaulį: – Lančiau "Atžalyno" vidurinę mokyklą. Tą dieną pamokose mane kankino negera nuojauta. Ir tada prasivėrė klasės durys. Už jų stovėjo mama. Mokytoja man liepė eiti namo. Pakeliui mama pasakė, jog nebėra tėčio. Apie tėčio mirtį Aurimas su mama sužinojo netikėtai, kai tėtis jau

reputacijos draugų apsupty.

– Brolis paprašė draugo mamos Suoste, kad mane priglaustų bent vasarai. Likau ten visiems metams ir dar vienu vasarai. Ta moteris norėjo mane įsivaikinti, tačiau jai neleido. Dėl to, kad buvo išsiskyrusi, gal gyvenimo sąlygos netiko. Keturiolikos atsidūriau Medeikių vaikų namuose. Labai verkiau. Mama mane aplankė tik kelis kartus, – išgyvenimais dalijasi Aurimas.

Pritapti – bet koku būdu

Patekęs į vaikų namus, vaikinukas stengėsi pritapti. Baisiausia buvo, kad neatstumtų, nesišaipytų: – Pirmieji metai vaikų namuose buvo labai sunkūs. Bet man pavyko išsikvoti autoritetą tarp vyresnių vaikų. Pritapau ne tik prie vaikų namų draugų, bet ir mokykloje. Mokyklos draugai man niekada neprimindavo, kad aš – iš vaikų namų. Primindavo tik mokytojai: "Jis iš vaiknamio, nieko nesugeba".

Autoritetą Aurimui teko išsikvoti įvairiais būdais: keiksmis, išgėrinėjimais.

– Buvau piktas ant viso pasaulio, jaučiau didelę baimę dėl savo ateities: ką reikės daryti, kai sueis aštuoniolika metų? – ši mintis nepaleido vaikino.

Užklupdavo ir liūdesio

koncertuoti. Kartu su jais atvažiavo Vera Šnarienė, ką tik medalį iškovojoji biržietė lengvaatletė Austra Skujytė. – Sėdėjau nuošalyje, man buvo neįdomu. Ironizavau, – prisimena Aurimas. – Tada Vera mane pakvietė atvažiuoti į svečius.

Išbandymai

Pirmiausia į savo namus Aurimą atsivežė Veros sesuo Rūta, dirbusi vaikų namuose.

– Rūta mane nusivedė pas Verą pažiūrėti filmo. Matyt, toks buvo planas. O tuomet pakvietė mane į bažnyčią. Galvojau, nesąmonė, ko aš ten važiuosiu? Bet mane prikalbėjo. Nustebau, kaip šiltai mane šie žmonės priėmė. Atrodo, aš blogas, o jie su manimi bendrauja kaip su senu pažįstamu. Nors imk ir išsipasakok, – stebėjosi vaikas.

Dar labiau Aurimas nustebo, kai Vera pakvietė jį namuose apsilankyti dažniau ir net pasakė, kur padėtas raktas.

– Sėdžiu klasėje ir negaliu apie nieką kitą galvoti, tik apie tai, kaip manimi pasitikėjo. Iš kur jie žino, ar aš jų neapvogsiu? Man tai buvo stebuklas. O dabar manau, kad toks buvo Dievo planas, – sako Aurimas.

Nukelta į 10-tą psl.

Pažintis su lenkais

VILIUS BRAŽĖNAS

Nacistinės kai kurių lenkų galvosenos apraiškos yra apgailėtinos. Ypač nuostabu, kad šių dienų lenkų nepaveikė net tokia Didi Asmenybė, kaip popiežius Jonas Paulius II – lenkas! Nulenkęs šiam didžiam Žmogui – lenkui – galvą, prisimenu savo asmeninę istorinę patirtį susidūrimuose su lenkais.

Pirmojo pasaulinio karo pasitraukėlių į Rytus šeimos vaikiški susidūrimai čia neturi reikšmės. Tačiau neišdildomais liko Lietuvon (1922 m.) grįžusio ir moksleivių tapusio jaunuolio jausmai kasmet minint Želigovskiadą – Vilniaus ir Vilniaus krašto užgrobimo minėjimai. Savaime aišku, jog tai negalėjo neapkartinti jaunuolio pažiuos ir lenkus. Ją veikė ne šūkliai “Mes be Vilniaus nenurimsim!”, o Suvalkų sutarties sulaužymo klasta. Nepagerino mano pažiuos ir lenkišką elgseną ir (“geriems kaimyniniams ryšiams atstatyti”) Lenkijos ultimatas Lietuvai.

Man nepamirštamas yra istorinis susidūrimas, o ne “susitikimas”, su lenkais Antrojo pasaulinio karo pradžioje. Sovietų ir vokiškų nacių užpulti lenkai nuostabiai didvyriškai gynėsi. Tačiau Lenkijos kariai iš žnyplių turėjo gelbėtis kaimyninėse valstybėse.

Kaip atsargos karininkas tuo metu buvau mobilizuotas. Tarnavau Kėdainiuose Ryšių batalione. Pasitaikė, kad su bataliono vadu, majoru, stovėjome Kėdainių geležinkelio stoties perone, kai pro stotį lėtai slinko internuotų lenkų karių traukinys. Prekinių vagonų tarpduryse stovėjo, o kai kurie, nukarę

kojas, sėdėjo savo tėvynę palikę kariai. Jie vyko nežinon valstybėn. Sunku būtų įsijausti į jų dvasinę būklę. Antrame ar trečiame praslėnkančio traukinio vagone, atrodo, puskarininkio laipsnio karys, iš uniformų atpažinęs Lietuvos karininkus, atsistojo ir mus gal kiek nerąšiai pagerbė šauniu karišku saliotu.

Į to kario, nors ir nugaltėto, saliotą, buvo be jokių dvejonių atitinkamai atsakyta. Staiga, lyg karišką maršą išgirdę, sąlygų sugniuždyti kariai pakilo, išsitiesė ir lyg dvasioje tapę nugaltėtojai. Kiekvieno praslėnkančio vagono lenkai kariai atidavė karišką pagarbą Lietuvos kariams. Be abejo, Lenkijos likimo karius sujaukino ne labai draugiškos valstybės karininkų parodyta kario pagarpa kariui. Tačiau mano jausmus pažeidė, kad toks pat likimas gali ištikti Lietuvos karius. Tai daugelį ištiko vokiečių ir sovietų karo pradžioje 1941 m. birželį. O toks likimas su kitais Tėvynės apsaugos rinktinės vyrais ištiko mane po pralaimėto 1944 m. spalio 7 d. mūšio prie Sedos, traukiantis į ne visai draugišką Vokietiją. Prisimenu skausmą žengdamas per ano meto Lietuvos sieną, nors, manyta, kad tik porai mėnesių. Vokietijoje buvo broliškai bendraujama su lenkų, kaip ir kitų tautybių, skautais, “išvietintų asmenų” stovyklose.

Amerikoje, bandant veikti JAV visuomenės galvoseną Pavergtųjų Tautų laisvės bylos naudai, buvo labai draugiškai bendraujama su lenkų “Baltaisiais ereliais”. Juos sudarė daugiausia jauni lenkai, kurių netenkino išėjimas

lenkų, kaip ir kitų tautų, didžiųjų organizacijų vadų priiplakimas prie sėdinčių valdžioje.

Todėl į vieną Vasario 16-osios minėjimą, be ukrainiečių, estų ir latvių atstovų, buvo pakviestas ir “Baltųjų erelių” pirmininkas. Šis sveikindamas lietuvius prašė juos vienyti kovai su okupantais. Įsidėmėtinas jauno lenko vertinimas lenkų ir lietuvių istorinio ryšio: “Lietuviai vadovavo Žalgirio mūšiui”, – pareiškė jis, – “dabar jūs turėtumėte vadovauti kovai už pavergtųjų tautų išlaisvinimą”.

Todėl sunkiai supranta, kodėl dabar kai kurie lenkų vadai neskiria pirmumo laisvei ir tautų išlikimui, o susikaupia į kitą vyravimą net per rašybą. Negalima pamiršti ir lenkų balsavimo prieš Lietuvos nepriklausomybę. O nacistinio tvaiko reikalavimai tikrai nepagerina kaimyninių santykių. Ir Lenkijos vadovų komplimentinius pareiškimus – “Vilniuje jaučiuosi kaip namie” pavėrčia dviprasmiaus: ir Muravjovas, ir Želigovskis galėjo panašiai jaustis. Jeigu mūsų siškai nusileistų lenkų tautinių privilegijų reikalavimams, tai, ko gero ir kitos L.R. tautinės mažumos, pareikalautų jų vardus ir pavardes rašyti jų rašmenimis. Baisu net pagalvoti, kiek laiko ir izdo lėšų pririnktų bylinėtis dėl “diskriminacijos”, “žmogaus teisių pažeidimų” su rusais, vokiečiais, žydais, arabais ir kiniečiais.

Todėl, kiek kas ir kaip galime, sugėdinkime ir sudrauslime šiandienius lenkomanus, kad jie pirmumą skirtų Lietuvai, o ne Lenkijai.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Gudijos prezidento vizitas

Rugsėjo 16 d. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Lietuvoje viešiniu Gudijos prezidentu Aleksandru Lukašenka ir jo vadovaujama delegacija. Susitikimo metu aptartos Lietuvos ir Gudijos ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo galimybės, žmogaus teisių padėtis ir demokratijos plėtra Gudijoje, apsikeista nuomonėmis dėl glaudesnio šalių teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo.

D. Grybauskaitė pabrėžė, kad Lietuva laikosi bendros ES pozicijos dėl demokratijos plėtros Gudijoje, kur jau pradėta įgyvendinti kai

gas. Ji žada aktyviau kontroliuoti seimui pavaldžių įstaigų darbą.

Nauja tarnyba

Rugsėjo 15 d. darbą pradėjo Ministerio pirmininko tarnyba, įsteigta vietoj Vyriausybės kanceliarijos. Po pertvarkymo iš 2009 m. pradžioje kanceliarijoje dirbusių 264 žmonių, lieka 195 darbuotojai. 8 darbuotojos išėjusios motinystės atostogų, dar 17 darbuotojų perėjo dirbti į Užsienio reikalų ir Teisingumo ministerijas bei Europos teisės departamentą. Anksčiau kanclerio pareigas ėjęs, nuo rugsėjo 15 ministerio pirmininko kancleriu tapo Deividas Matulionis, kuris gaus tokį patį atlyginimą kaip ir iki šiol, tai yra, 5725 litus, atskaičius mokesčius.

Po pertvarkos pagrindinis dėmesys bus skiriamas vyriausybės vykdomų reformų priežiūrai ir jų pradžiai, strateginiam ir tarpžinybiniam koordinavimui. Panaikinti Vyriausybės kanceliarijos vadinamieji šakiniai skyriai. Europos sąjungos (ES) reikalų koordinavimas perduotas Užsienio reikalų ministerijai, o ES teisės perkėlimu į Lietuvos juridinę aplinką rūpinsis Europos teisės departamentas. Visų kitų teisės aktų projektų vertinimas ir galutinis aprobavimas dabar patikėtas Teisingumo ministerijai. Atsisakius techninių paslaugų darbuotojų ir sudarius sutartį su privačia valymo paslaugų bendrove, sutaupyta 11% lėšų. Iš 10 liko 4 tarnybiniai automobiliai.

Patvirtintas eurokomisaru

Rugsėjo 14 d. Europos parlamentas patvirtino buvusį Lietuvos finansų ministrį Algirdą Šemetą už Europos sąjungos (ES) biudžetą ir finansinį programavimą atsakingu eurokomisarui. Visuotinėje sesijoje Strasburge už A. Šemetą, kuris pakeitė Lietuvos prezidentę išrinktą D. Grybauskaitę, balsavo 347 europarlamentarai, prieš buvo 47, o 67 susilaikė. A. Šemeta eurokomisaro pareigas eina nuo liepos 1 d., kai Lietuvos pasiūlytai kandidatūrai birželio pabaigoje vienbalsiai pritarė Taryba. Dabartinės EK sudėties kadencija baigiasi spalio 31 d. Nėra aišku, ar A. Šemeta dirbs ir kitoje kadencijoje.

Pristatydamas savo veiklos pirmumus A. Šemeta žadėjo siekti supaprastinti ES fondų naudojimo taisykles ir palengvinti reikalavimus paramos gavėjams. Eurokomisaro įsitikinimu, vienas iš sudėtingiausių rudens darbų bus ES 2010 m. biudžetas.

kuriuos ES ir ESBO iškeltus reikalavimus dėl politinių kalinių, organizacijų registravimo ir žiniasklaidos. Gudijos ir Lietuvos delegacijos aptarė galimybę bendradarbiauti energetikos ir transporto srityse, galimybę efektyviau naftos importui ir eksportui išnaudoti Klaipėdos uostą ir Būtingės terminalą bei kurti bendrą logistikos centrą.

Lietuvos-Gudijos ekonominiame forume rugsėjo 16 d. A. Lukašenka pripažino, kad Gudijai yra reikalinga pažanga ir kad yra dalykų, kuriuos jo vadovaujama valstybei reikia taisyti.

Seimo vadovė

Seimas rugsėjo 17 d. pirmininke išrinko Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininko pavaduotoją Ireną Degutienę. Už jos kandidatūrą balsavo 87 seimūnai, 48 buvo prieš. Iš viso šiuo metu seime yra 139 atstovai. I. Degutienė buvo vienintelė kandidatė, iškelta į parlamento vadovo postą. Iki šiol ji ėjo seimo pirmininko pirmosios pavaduotojos pareigas. Vieta liko tuščia iš šių pareigų dėl galimų ryšių su nusikaltamo pasaulio atstovais atstatydinus Tautos prisikėlimo partijos vadovą Arūną Valinską.

I. Degutienė (60 m.) seime dirba jau ketvirtą kadenciją. Medikės išsilavinimą turinti politikė 1996-2000 m. buvo trijų vyriausybės socialinės apsaugos ir darbo ministerė, o 1999 m. gegužės-birželio ir spalio-lapkričio mėn., atsistatydinus dviem vyriausybėm, laikinai ėjo ministerės pirmininkės parei-

Torontiečio R. Šiaučiulio pagamintas kryžius (dešinėje), pastatytas Kryžių kalne Lietuvoje šalia Kanados “Kretingos” stovyklos kryžiaus. Viduryje R. Šiaučiulio tėvo gamybos kryžiuks, pastatytas 1951 m.

Žingsnis tiesos link

Atkelta iš 1-mo psl.

karo pradžią perkelti ant Vakarų demokratijų. Tai sukėlė natūralų atgarsį Vakaruose. Atostogų metu buvo įdomu ir malonu stebėti, kiek daug dėmesio Molotovo-Ribbentropo pakto vertinimui skyrė pagrindiniai užsienio internetiniai portalai. Manau, kad Kremliaus propagandistai gerokai persistengė ir paskatino Vakarų Europą rimčiau atsižvelgti į praeitį.

Britų žiniasklaidos bendrovė BBC paskelbė visą rinkinį straipsnių apie Stalino-Hitlerio sąmokslus ir tikruosius jų ketinimus. Aiškiai jautėsi, kad Vakaruose susirūpinta istorinės atminties atgaivinimu. Pažymėtina, jog Vakarų žiniasklaidos, ypač BBC, požiūris į Antrojo pasaulinio karo pradžios priežastis mums labai artimas, todėl netiesioginiu būdu gynė ir mus nuo Kremliaus inspiruotų propagandos šūvių.

Na, o Kremliaus interpretacijos svyravo nuo visiško rezoliucijos menkinimo, kai buvo sakoma, kad rezoliucija tik rekomendacinė ir neturi jo-

kios reikšmės, iki atviro smerkimo, kuris neretai skambėjo kaip grasinimas. Šiaip ar taip, kaip teisingai pasakė diplomatas Žygimantas Pavilionis, Vilniaus rezoliucija jau tapo istoriniu faktu. Jos neįmanoma užmiršti, “apeiti”, nutylėti. Paradoksalu, bet pats Kremlius ją sureikšmino, netolygiai puldamas jos esmę. Prisipažinsiu, nustebau, kai Rusijos prezidentas D. Medvedevas, artėjant rugsėjo 1-ajai, pats asmeniškai ESBO Parlamentinėje asamblėjoje priimtą rezoliuciją įvardijo kaip blogį ir ją sukritikavo.

– *Prieš rugsėjo 1-osios minėjimą Gdanske Lenkijos spaudoje, laikraštyje “Gazeta Wyborcza” pasirodęs Rusijos premjero V. Putino straipsnis, kuriame jis atsiprašė už Katy-nės žudynes, tačiau apkaltino Vakarus, jog jie paliko Sovietų Sąjungą vieną akis į akį su nacistine Vokietija, sulaukė įvairių reakcijų. Jį sukritikavo... patys V. Putino tautiečiai!*

– Reikia pripažinti, jog Vesterplatėje V. Putino kalba buvo pakankamai nuosaiki,

jeigu lygintume su jo paties ankstesniais pasisakymais šiomis temomis. Premjero V. Putino straipsnis ir portalo www.regnum.ru reakcija į šį straipsnį – kažkas visai nauja. Pirmą kartą naujojoje istorijoje

Vilija Aleknaitė-Abramikienė

Kremliaus globojamas portalas leido sau kritikuoti patį V. Putiną – priekaištauti jam dėl per minkšto tono, dėl bergždžio noro įtikti lenkams, kuriems, anot kritikų, vis tiek įtikti neįmanoma. Komentare yra mintis, kad premjerui rei-

kėtų teisintis ne prieš lenkus, bet prieš Rusijos viešąją nuomonę. Beveik tuo pat metu, kai pasirodė šis V. Putino straipsnis, vienas iš Rusijos Dūmos deputatų pareiškė, kad galbūt reikėtų atšaukti 1989 metais gruodžio 24 dieną SSRS Liaudies deputatų tarybos paskelbtą dokumentą, kuriuo buvo pasmerktas Molotovo-Ribbentropo paktas.

Kremliaus ir šalia jo veikiančių propagandistų choremos girdėjome kakofoniją ir skaitėme prieštarungus pareiškimus, kurie dažnai rėmėsi neteisingais, netgi melagingais faktais arba nutylėjimais. V. Putinas pareiškė, kad tokių sutarčių kaip Molotovo-Ribbentropo paktas anuomet pasirašyta ne viena ir jos visos moraliniu požiūriu maždaug panašios. Tačiau tai netikslu. Ne pats paktas davė pradžią karui, o jo slaptieji protokolai, kurie padalijo Europą įtakos sferomis, pažeidė valstybių suverenitetą, jų piliečių teises, ir kaip tik jie teisės požiūriu yra nusikalstami.

– *Visa tai sudėliojus į vieną mozaiką, koks bendras vaizdas?*

– Aršus ir prieštaringas daugiabalsiškumas iš Kremliaus rodo, kad net ir pati Ru-

sija negali “apeiti” Molotovo-Ribbentropo pakto 70-mečio ir jį mininčios Europos pakankamai vieningos laiky-senos. ESBO Parlamentinė asamblėja Vilniuje taip pat pademonstravo vienybę, kai tik aštuoni parlamentarai balsavo prieš minėtos rezoliucijos priėmimą. Juk Asamblėjoje – 320 narių. Nebuvo valstybės, kuri protestuotų, net baltarusiai konstruktyviai nutylėjo šį faktą.

– *Vilniaus deklaracijos laukia dar ilgas kelias?*

– Vilniaus deklaracija tapo dar vienu Europos žingsniu tiesos link. Manau, kad totalitarinės praeities įvertinimo procesas bus tęsiamas. Tikiu, kad Lietuvos vadovybė gražiai pratęs valstybės strateginę liniją. Mums yra gyvybiškai svarbu, kad žinia apie Stalino įvykdytus nusikaltimus prieš Baltijos tautas ir daugybę kitų tautų – taip pat ir rusų tautą, – taptų Europos pilietinės sąmonės savastimi. Kad ji pasitarnautų kaip skiepas, apsaugantis visuomenę nuo raudono, rudo ar dar kokio kitokio totalitarinio užkrato ateityje. (Išspausdinta tik dalis pokalbio. Red.)

Kalbėjosi –
Loreta Jastramskienė

Ką reikia gelbėti?

Interneto tinklalapyje www.bernardinai.lt birželio 16 d. paskelbtas Kasparo Počiaus straipsnis “Bandymas prikelti šoko doktriną”. Jis aptaria kanadiečių kilmės amerikietės aktyvistės Naomi Klein neseniai lietuvių kalba pasirodžiusią knygą *Šoko doktrina: katastrofų kapitalizmo iškilimas*, kurioje ji tikina, jog tam, kad laisvosios rinkos kapitalizmas apskritai išliktų, jam reikalingos katastrofos ir krizės. Knygos įvade rašoma: “Neoliberalizmo guru, Čikagos universiteto profesorius Miltonas Friedmanas buvo įsitikinęs, kad, vos ištikus krizei, būtina nedelsiant veikti bei skubiai ir negrįžtamai įgyvendinti pokyčius, kol krizės iškamuota visuomenė neišslydo atgal į *status quo* tironiją. Šiai skausmingai taktikai jis sugalvojo ir specialų pavadinimą: ekonominis ‘gydymas išgąsčiu-šoku’. Vėlesniais dešimtmečiais, kai tik vyriausybės pradėdavo radikalias laisvosios rinkos programas, jos būdavo įgyvendinamos šiuo visuotinai taikomo gydymo – ‘šoko terapijos’ būdu”.

K. Pocius aiškina, kad “šoko terapiją” sudaro trys elementai – privatizacija, valstybės reguliavimo atsisakymas ir drastiškas socialinių išlaidų mažinimas. Laisvosios rinkos apologetai ir praktikai gerai suprato, kad tokių tiks-

lų daugelyje visuomenių galima pasiekti tik drastiškais metodais, kad dauguma vidutiniam ar žemesniajam socialiniam sluoksniui priklausančių gyventojų pasipriešins skurdui, jei nebus veikiami psichologiškai – gąsdinami ar netgi kankinami. Todėl laisvoji rinka meistriškai pasinaudojo dideliais sukrėtimais – karais, perversmais, ekonominėmis krizėmis.

Ant bankroto ribos atsidūrusios vyriausybės atvėrė kapitalui visas sienas, pasmerkė didžiąją visuomenės dalį skurdui, o viešąją erdvę iki paskutinio lopinėlio paaukojo privačiam interesui. Tuomet, kai laisvajai rinkai buvo atvertos visos sienos, didžiosios finansinės institucijos sutiko paskolinti vyriausybėms pinigų. Taip įvairioms pasaulio šalims buvo suteikta galimybė atsigausti – bet tik į skolą. Praėjęs dešimtmetis, kai, nepaisant didžiulės socialinės atskirties, buvo galima pasakyti, kad šalis atsi-gauna, buvo prasiskolintas dešimtmetis, daugelis mūsų tapo skolingi, patys prisidėjo prie finansinio paskolų ir nekilnojamojo turto išsipūtimo.

Tačiau iš ekonominio smūgio pakilusios ir atsistatčiusios, *status quo* pasiekusios visuomenės ne tik nebe-

norėjo taikstyti su tarptautinių korporacijų, organizacijų ir bankų nurodymais, jos siekė kiek įmanoma didesnio savarankiškumo. JAV remiamas laisvosios rinkos bandymas patyrė fiasko Irake, Afganistane, jam nepavyko “pa-imti” Irano, galvas pradėjo kelti Kinija, Rusija, Pietų Amerikos šalys. Šalių skolos buvo nurašomos, jos tirpo tarsi cukraus vata. Tarptautinis valiutos fondas, prieš dešimtį metų socialinio teisingumo judėjimams atrodęs kaip neužimama tvirtovė, pasaulinės krizės akivaizdoje, pasak vieno šmaikštaus kritiko, priminė savo paties šešėlį. Nepaisant keleto vietinio pobūdžio laimėjimų – uragano “Katrina”, kurio metu pavyko privatizuoti didelę dalį JAV mokyklų ir Šri Lankos cunamio, kai nuo vietinių gyventojų “nuvalyta” ir privati-zuota visa kurortinė Ramiojo vandenyno pakrantė, – “Šoko doktrinai” iškilo pavojus.

Ir čia laisvosios rinkos kapitalizmas, savo ideologijoje nuolatos pabrėžęs valstybinio vaidmens mažėjimo reikšmę, parodė, kad be valstybės paramos ir net atskirų verslo subjektų nacionalizavimo jis neveikia. Laisvės laisvojoje rinkoje nėra, ji matuojama visuotinį mastą įgaunančio-

mis paskolomis, o paskolos –juk ne normalus kapitalo cirkuliavimo procesas, bet nuolatinis pavergimo mechanizmas, prieš krizę įgijęs kraštutinį, visuotinį mastą.

Tačiau pasaulio galingieji pasaulinės krizės akivaizdoje nedvejojami pasirinko tai, kas naudingiausia jiems patiems – merdinčiam TVF, tikrai ne pačiam demokratiškiausiam pasaulinių lėšų skirstytojui, suleido injekciją ir suteikė galimybę pradėti naują paskolų teikimo bankrotuojančioms šalims vąjį. O paskolas ši jau seniai moraliai bankrotavusi institucija teikia tik toms valstybėms, kurios pasiryžta ir toliau eiti duobėtu kapitalistinių reformų, “strateginio” oligarchijos auginimo, socialinės atskirties didinimo keliu. Tokių valstybių sąrašas dabar atsidūrė ir Latvija, kuri, iš TVF pasiskolindama pinigų, atitolino bankrotą visai valstybei, bet pasmerkė dar didesniam skurdui jau ir taip skurstančius žemutinius socialinius sluoksnius.

Autoriaus manymu, turint mintyje laisvosios rinkos, jos plėtros ir bandomo maskuoti protekcionizmo istoriją, būtina priešintis galimai paskolai iš TVF ir dar didesniam žmonių nuskurdinimui.

Galima alternatyva – platus pilietinis judėjimas prieš vyriausybės vykdomą oligarchijos ir bankų rėmimą, bendruomeninis žmonių, kurie negali išsimokėti paskolų, pasipriešinimas iškeldinimui ir kitos priemonės. Būtina pasipriešinti išlaidų sveikatos apsaugai mažinimui – reikia išsąmoninti, kad grobuoniškas medicinos paslaugų privatizavimas, ligoninių skaičių mažinimas kelia grėsmę ne tik tiems, kurie neišgali susimokėti už gydymą, bet mums visiems – gali netgi paplisti įvairios ligos.

Pasaulį ištiko dar viena “šoko terapija” (kurioje “privatizaciją” ir “valstybinio reguliavimo atsisakymą” keičia “naujų investicijų pritraukimas” ir “verslo subjektų nacionalizavimas”, bet trečias dėmuo – drastiškas socialinių išlaidų mažinimas” – išlieka). Šioje būklėje reikia klausti, ar pasaulio institucijų vykdomas valstybių “gelbėjimas nuo bankroto” padės išsigelbėti mums visiems. Kaip jau ne sykį įsitikinome, valstybės tikslai, sutapdami su laisvosios rinkos ir oligarchų tikslais, dažnai būna svetimi pilietinės visuomenės tikslams. Ką reikia gelbėti – mažąją žmogų ar valstybę? O gal paukoti valstybę tam, kad išsigelbėtume mes visi?

Bernardinai.lt

• *Tauta, pamiršusi savo praeitį, yra be ateities.* (J. Basanavičius) • *Nežinia, kokią kelią nueisime – sunkų ar lengvą; svarbu, kokius pėdsakus paliksime žemėje išeidami.* (Partizanas Antanas Kraujelis-Siaubūnas) • *Darbas, be kitų gerų savybių, turi dar ir šią: trumpina dienas ir prailgina gyvenimą.* (Diderot) • *Tu negali savo gyvenimo nei prailginti, nei praplatinti, bet tik pagilinti.* (F. Foch) • *Reikia išmintingo žmogaus surasti išmintingą žmogų.* (Diogenas)

Lietuvos seimo nariai Toronto Lietuvių namų kultūros komisijos išplėstiniame posėdyje, kur buvo aptariamos lietuviybės išlaikymo išeivijoje problemos, galimi artimesni bendradarbiavimo ryšiai su Lietuva. Iš k.: R. Snowden, dr. A. Petronis, svečiai – Lietuvos seimo nariai A. Bilotaitė ir dr. A. Anušauskas, Lietuvių Namų kultūros komisijos pirmininkas V. Kulnys, dr. R. Slavickas ir kt. posėdžio metu Ntr. V. Bijūnaitės

Istorinio paveldo paieškos ir vertinimas

BRONYS STUNDŽIA

Sakoma, kad istorinį paveldą sudaro išlikę pastatai, griuvėsiai, iškaskenos ar įvairūs radiniai vandenyse. Tiriama, kas buvo iškalta akmenyje, griuvėsių sienose, kas parašyta ant molinių lentelių, odos, pergamento, popieriaus, aiškinami vietovardžių pavadinimai, padavimai, papročiai bei kalbos. Mes priklausome baltų kalbų šakai, iš kurios išliko tik lietuvių ir latvių kalbos. Nuostabu, kad baltų gentys lengvai perėmė slavų kalbas, o ne slavai baltų. Gal dėl to, kad slavai anksčiau tapo krikščionimis? Su krikščionybės plitimu į lietuvių kalbą pateko daug slaviškų, lenkiškų žodžių. Reikėjo daug laiko, kol lenkiški žodžiai buvo pakeisti lietuviškais. Dar ir dabar vartojami žodžiai “bažnyčia”, “Velykos” ir nemažai kitų. Su tautinio atgimimo pradžia prasidėjo lietuvių kalbos nuo slaviško paveldo valymas. 1918 m. paskelbus nepriklausomybę ir kuriant mokyklas, valdžios įstaigas, kariuomenę, reikėjo, šalia paveldėtų žodžių, sukurti naujadarų ir “pasiskolinti” tarptautinių mokslinių įvardų (terminų).

Jūrinio paveldo paieškos

Jūrinį paveldą mums paliko giminaičiai kuršiai ir iš dalies Rytprūsių lietuviai. Kuršiai, baltų gentis, jau nuo istorinių laikų buvo geri jūreiviai, kartais vadinami baltų vikiniais. Deja, išnyko, bet paliko savo kalbos jūrinius įvardus. Pirmos nepriklausomybės laikais, tęsiant žodžių rinkimą būsimam lietuvių kalbos žodynui, susidurta su pajūrio žvejų kalba ir jų naudotais jūriniais įvardais. Atsimenu, kad mums, jūros skautams, turbūt kalbininkas V. Kamanauskas pasiūlė naudotis pajūrio žvejų vėjų pavadinimais. Tarpukario jūreivystei literatūros beveik nieko nebuvo sukurta, neskaitant prof. T. Šulco knygos apie laivų statybą ir lietuviškai-vokiškai tarptautinių buriavimo taisyklių. Šiaip jūrininkai vartojo slaviškai-

rusiškus jūrinius įvardus.

Pirmoji kregždė atskrido iš Prancūzijos, kur jūrų karo mokyklą lankė R. Nakas, tapęs mokomojo karo laivo “Prezidentas Smetona” karininku. Jis paruošė pirmą lietuvišką jūrinį žodyną, kuris, deja, užgriuvus okupacijai nebuvo išspausdintas. Nemažą įnašą įdėjo buvęs prieškarinio žurnalo *Jūra* bendradarbis ir trumpalaikis *Mūsų jūra* redaktorius S. Vainoras. Jis surinko Palangos žvejų vartotus įvardus ir juos paskelbė užsienio lietuvių spaudoje. Sovietų okupacijos metu jūrinius įvardus rinko ir sudarė nedidelį žodynėlį geografai prof. V. Gudelis. Šis žodynėlis taip pat nebuvo išspausdintas.

Atstačius nepriklausomybę buvo surastas R. Nako paruošto žodynėlio rankraštis, kurį papildžius, pridėjus angliškų įvardus, torontiškio Jūrinės knygos fondo lėšomis buvo Lietuvoje išspausdintas. Netrukus ten pasirodė ir pora jūrinių žodynų, kuriuose prie olandiškai-rusiškų įvardų pridėtos lietuviškos galūnės. Kad jaunimas priprastų prie lietuviškų jūrinių įvardų, 1996 m. Toronte buvo paruoštas ir išspausdintas angliškai-lietuviškai žodynėlis, kuris šalia trečiosios laidos vadovėlio *Burės ir varikliai* buvo padovanotas jūros skautams ir daliai buriuotojų.

Dar ilgokai lietuviai kapitonas teigė, kad rusų vartojami jūriniai įvardai yra tarptautiniai. Tačiau dabar jau pripažįsta, kad be anglų kalbos jūroje neapsieinama. Klaipėdoje net eiliniai jūreiviai stengiasi pramokti angliškai, nes be šios kalbos beveik neįmanoma užsienio laivuose gauti darbą. Apie 1991-92 metus Klaipėdoje susidarė klubas, vardu “Budys”, kurio nariai pradėjo domėtis jūriniu paveldu, bet beveik tik medžiaginiu. Imta rinkti žinias ir duomenis apie buvusių pajūrio žvejų laivų statybą, jų rūšis. Stengtasi surasti išlikusius gyvus laivų dailides arba jų palikuonis. Žvejų laivų būta kelių

rūšių – mažų valtelių, luotų, eldijų ir didesnių kiudelių, bradinių, turginių valčių. Dabar tuos visus laivus vadina kurėnais. Jų keletas jau pastatyta ir plaukioja Kuršių mariose ir Nemuno žemupyje. Vienas senų laivų mėgėjas pradėjo statyti laivą, panašų į vikingų. Spėjama, kad panašiais laivais ir kuršiai Baltijos jūroje plaukiojo, o gal ir plėšikavo?

Taigi, senais laivais domėjimosi netrūksta, deja, to negalima sakyti apie žodinių-kalbinį paveldą, kuris labai sunkiai varosi prieš srovę, kuri dar carinės okupacijos laikotarpiu atplukdė į Lietuvą olandiškai-rusiškus įvardus. Ten rusiškose jūrinėse mokyklose buvo paruošti lietuvių tautybės pirmieji laivedos (navigacijos) kapitonai ir karinio laivyno karininkai.

Per pirmosios nepriklausomybės dvidešimtmetį būta tik užuominų apie jūrinį paveldą, o sovietinė valdžia laivininkystėje ir Klaipėdos jūreivystės mokykloje tik rusų kalbą pripažino. Net ir dabar Lietuvai priklausančiuose laivuose vyrauja rusų kalba ir vartojami olandiškai-rusiški jūriniai įvardai. Net ir buriuotojai rusų vartojamų įvardų nevengia. Apie pasaulį buriavusi jachta “Ambersail” uostuose neprisiršo, bet pagal rusišką įvardą visur “švartavosi...”

Jei lietuviai nori būti jūrine tauta, o ne tik tauta prie jūros, tai kaip ir kitos jūrinės valstybės privalo turėti savus jūrinius įvardus. Ieškant jūrinio paveldo tenka pavartyti baltų kalbų žodynus, ypač kuršių, prūsų ir latvių. Čia pasitarnavo Gerulio ir Štango leidinėlis *Lietuvių žvejų tarmė Prūsijoje* ir Kuršių nerijoje gyvenusių P. Kwauka ir Pietsch kuršiškai-vokiškas žodynas. Pastarąjį žodyną autoriai priskiria vokiškai kultūrai, nes prikimšta daug vokiškų ir net latviškų žodžių. Šis žodynas buvo išleistas 1987 m. Vokietijoje.

Nukelta į 7-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Torontas gauna paramos

Toronto miesto savivaldybė gauna federacinės vyriausybės paramą miesto tvarkymui. Lankydamasis Toronte, finansų ministeris J. Flaherty paskelbė, kad Toronto miesto gatvių, kelių, parkų, vandens valymo įrengimų atnaujinimui skiriama apie \$200 mln. Miesto savivaldybė iš savo biudžeto skirs \$400 mln. Numatyti 500 miesto tvarkymo projektai padės įdarbinti 7,000 žmonių, pagyvens ekonomiką, o mieste pagerės tvarka. Toronto savivaldybė negavo prašytos paramos miesto troleibusų parko atnaujinimui. Vyriausybė remia tik tuos verslo planus, pagal kuriuos sukuriami darbo vietų, jie baigiami per 2 metus. Troleibusų parko atnaujinimas nepriklauso pastarųjų grupei.

Rinkimines nuotaikas atitolinti (tik neaišku, ar ilgam) padėjo konservatorių vyriausybės pasiūlyta nauja nedarbo pašalpos (EI) mokėjimo tvarka. Bent dešimtmetį dirbę kanadiečiai turės teisę gauti nedarbo pašalpą 5 savaitėmis ilgiau, nei mokama dabar. Mokėjimo terminas pratęstas iki 20-ties savaitių. Tokia permaina valstybei kainuos daugiau kaip \$900 mln. Vyriausybė tikisi, kad parlamente bus pritarta ir pasiūlytomis namų remonto mokesčių nuolaidoms bei kitiems pakeitimams. Šiems konservatorių vyriausybės veiksams pritaria NDP, neskubėjusi pasiduoti rinkimų karštligi, palikusi erdvės galimiems susitarimams su konservatorių partija. Liberalų partijai veržimuisi į valdžią teks laukti kitos patogios progos.

Jeigu skrisite lėktuvu iš Kanados, išvengsite vieno nemalonaus veiksmo: jums nereikės nusiauti batų, einant pro metalinius kontrolės vartelius. Kanados skrydžių saugumo tarnyba paskelbė sprendimą, atšaukiantį reikalavimą visiems keleiviams nusiauti batus, einant pro kontrolės vartelius. Tik tuo atveju, jei suskambės perspėjimo signalas, kontrolieriai gali paprašyti jūsų nusiauti. Skrendantiems į JAV nauja tvarka negalioja, nes ten yra griežtesnės keleivių tikrinimo taisyklės. Jos nustatytos nuo to laiko, kai vienas keleivis, dabar esantis kalėjime, savo bate turėjo įmontuotą mažytę bombą ir skrydžio metu bandė ją uždegti.

N. Brunswick Beaverbrook meno galerija laimėjo ginčą su Beaverbrook paveldėtojų fondu, esančiu Londone (D. Britanija). Po dosnaus meno kolekcionieriaus ir artimo kanadiečių bičiulio mirties, paveldėtojai norėjo atsiimti daugiau kaip 100

vertingų paveikslų. Juos lordas Beavertonas yra padovanojęs New Brunswick provincijai, kurioje mėgo lankytis ir atostogauti. Iš 133 lordo padovanotų paveikslų Fredericton galerijoje liks 85, o galbūt ir visi. Teismo išlaidas \$5 mln. turės sumokėti ieškovai. Visi lordo Beaverton dovanoti paveiksai yra saugomi meno muziejuje, kuris šiemet mini 50-ąsias įsteigimo metines. Ta proga muziejaus atnaujinimo darbams federacinė vyriausybė paskyrė beveik \$2 mln.

Kvebeko provincijoje 19 kartų vairavęs ir sulaikytas girtas vairuotojas, dar turintis... 140 kitokių pražangų, nuteistas ilgam laisvės atėmimui, bet nepaskelbtas ypatingai pavojingumui nusikaltėliu. To siekė nuo šio pažeidėjo nukentėjusi šeima. Per paskutinį autoįvykį, būdamas girtas, teisiamašis pražudė moterį invalido vežimėlyje, paliko našlaite jos 7 metų dukrą. Teismas ypatingai sunkaus nusikaltėlio statusą skiria asmenims, kurie kelia grėsmę visos visuomenės saugumui. Kartu pripažinta, kad pakartotini nusižengimai yra verti didesnės bausmės.

Kanadoje beveik 6 mln. gyventojų turi motorines valtis. Federacinė susisiekiimo ministerija paskelbė, kad visi jų savininkai privalo turėti ministerijos išduotą leidimą. Jis gaunamas, raštu išlaikius saugumo taisyklių egzaminą. Vasaros metu padaugėjo nelaimingų atsitikimų ant vandens dėl nesaugaus mažųjų laivų savininkų ir keleivių elgesio. Jau nuo 1999 metų buvo paskelbta tvarka, pagal kurią neleidžiama vairuoti motorinės valties asmenims iki 16 m. Išlaikius saugumo taisyklių egzaminą raštu, ministerijos išduotas pažymėjimas galios visą gyvenimą.

Ontario vyriausybė nuo ateinančių metų visas vyriausybės ir 22 agentūrų bei tarybų išlaidas skelbs tinklalapyje. Tokį sprendimą priėmė po dviejų didelių švaistymo atvejų e-Health ir OLG agentūrose. Ten tikrintojai atrado įrodymų, kad mokesčių mokėtojų pinigai buvo švaistomi ne tik samdomiems savo draugams apmokėti už paslaugas, bet ir asmeninius poreikius – mankštos salių mokesčiams, už prabangius pietus su alkoholiniais gėrimais, kelionės ir kt. E-Health agentūros vadovai atsistatydino. Ontario loterijos agentūros vadovė buvo atleista iš darbo, su ja atsistatydino visa taryba. Šiuo metu OLG vadovė yra pateikusi \$9 mln. ieškinį vyriausybei dėl atleidimo iš darbo. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

APSKŪS KOMISIJA

Buvusi Lietuvos premjerė ir žemės ūkio ministerė Kazimira Prunskienė žada skusti teismui Liustracijos komisijos sprendimą, pripažįstantį, kad ji slapta bendradarbiavo su KGB, vykdė žvalgybos, kontržvalgybos ir ideologinės žvalgybos užduotis. Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, veiklos vertinimo komisija (vadinamoji Liustracijos komisija) priimdama sprendimą komisija vadovavosi galiojančiu Aukščiausiojo teismo prezidiumo nutarimu, kuris 1992 m. paliko galioti K. Prunskienei nepalankų šio teismo Civilinių bylų kolegijos sprendimą. Ji vadovaujasi jai palankiu 2003 m. pavasarį paskelbtu Vilniaus apygardos teismo sprendimu, jog nėra įrodymų dėl jos bendradarbiavimo su KGB. Šiuo metu K. Prunskienė teigia kurianti naują plataus vidurio centristinę politinę partiją.

EILĖS PASIENYJE

Ties Kybartais remontuotą pasienio punktą Rusija iškilmingai atidarė rugpjūčio pabaigoje ir pasienio tarnybų vadovai tvirtino, kad krovinių automobilių eilė Kybartuose nebebus. Tačiau rugsėjo 14 d. Kybartuose kirsti valstybės sieną laukė apie 80 krovinių automobilių, vairuotojai laukė daugiau kaip 8 valandas. Lietuvos pareigūnų teigimu, kasdien įvažiuoti į muitinės tikrinimo zoną laukia po 30 ar 40 vilkikų. Lietuvos pusėje įrengtame pasienio punkte per parą gali būti patikrinta 700 sieną kertančių vilkikų, nors jų iš tikrųjų važiuoja beveik perpus mažiau. Sieną kirs tiek vilkikų, kiek jų priima Rusija. Jei dėl kokių nors priežasčių į gretimą šalį vežamo krovinio formavimo procedūros užtrunka, judėjimas per sieną sustoja. Rugsėjo 14 d. lengvųjų automobilių buvo beveik 80, kurių vairuotojams teko laukti net 8 valandas.

DAUGIAU SUSITUOKIANČIŲ

Lietuvoje 2008 m. padaugėjo santuokų – iš viso susituokė 24,000 porų, 1000 daugiau negu užpernai. Lietuvoje tuokiasi vis vyresnio amžiaus asmenys. Praėjusiais metais vidutinis pirmą kartą susituokiančių vyrų amžius buvo 28 m., moterų – 25.7 m. Tuokiasi atitinkamai 2.3 ir 2.1 metų vėliau negu 2000 m., praneša Statistikos departamentas. Iš praėjusiais metais užregistruotų santuokų, 5600 buvo pakartotinai susituokę asmenys. Santuokos, kuriose bent vienas iš sutuoktinių

buvo išsituokęs, sudarė daugiau negu penktadalį visų santuokų. 2008 m. įregistruota 10,300 ištuokų, tai 1000 išsituokusių porų mažiau negu 2007 m. Jau 15 metų ištuokų rodiklis yra pastovus.

BŪSTO KAINOS

BNS žiniomis, Vilniuje būsto kainos jau pasiekė 2005 m. lygį, o kitose šalies vietovėse – 2006 m., tačiau smunka toliau. Registrų centras atsargiai vertina galimą nekilnojamojo turto rinkos atsigavimą ir teigia, kad bankų pinigai į ją nesugrįžta, o butams ir individualiems gyvenamiesiems namams per ketvirtį išleidžiamų lėšų šiemet sumažėjo iki maždaug 300 mln. litų. Paskutinį sykį tokia būsto rinkos apyvarta buvo 2003 m. antrąjį ketvirtį. Registrų centras paskelbė išankstinius trečiojo ketvirčio būsto kainų duomenis – pagal juos sostinėje naujos ir senos statybos butai trečiąjį ketvirtį pigo 9%. Likusioje šalies dalyje trečiąjį ketvirtį naujos statybos butai pigo sparčiau nei senesni butai – atitinkamai 11.4% ir 5.1%. Individualūs namai visoje Lietuvoje pigo maždaug 3%. Registrų centro specialistų vertinimu, apie būsto ir visos nekilnojamojo turto rinkos atsigavimą kalbėti dar anksti.

BENDROVIŲ PAJAMOS

Lietuvos bendrovės pirmąjį šių metų pusmetį uždirbo 393 mln. litų ikimokesčio pelno – 94% mažiau nei sausio-birželio mėn. pernai. Šalies bendrovių pajamos už parduotas prekes ir suteiktas paslaugas palyginamuoju laikotarpiu smuko 30% iki 72.5 bln. litų. Statistikos departamento atlikto nefinansinių įmonių finansinių rodiklių tyrimo duomenimis, vien per antrąjį šių metų ketvirtį įmonės uždirbo 0.5 bln. litų ikimokesčio pelno – 85% mažiau negu praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Pirmąjį šių metų ketvirtį įmonės veikė nuostolingai – jų nuostoliai siekė 140.7 mln. litų. Didžiausius nuostolius šiemet antrąjį ketvirtį patyrė sausumos transporto, pastatų statybos, transporto priemonių prekybos bei nuomos ir išperkamosios nuomos įmonės, o chemijos produktų gamybos ir miškininkystės įmonių pelnas sumažėjo labiausiai, atitinkamai 4.6 ir 4.3 karto. Vidutinis įmonių pelningumas 2009 m. antrąjį ketvirtį siekė 1.4%, o pelningiausios buvo informacinių paslaugų (27%), gėrimų gamybos (19%) bei telekomunikacijų (16%) įmonės. Nuostolingiausios išliko nuomos ir išperkamosios nuomos (34%) bendrovės.

LIETUVIŲ TELKINIuose

Šiluvos Mergelės Marijos šventė London, ON

Mūsų parapijos atlidai – Šiluvos Mergelės Marijos šventė buvo švenčiama rugsėjo 13 d. Londono vyskupijos mums paskirtoje Mary Immaculate katalikų šventovėje. Mišias atnašavo mūsų parapijos administratorius prel. Jonas Staškevičius, kleb. kun. Vytautas Staškevičius, kartu dalyvavo ir Mary Immaculate parapijos klebonas. Savo maldose apgailestavome, kad šios, mums brangios šventės nebegalime švęsti savoje M. Marijos garbei pašvęstoje šventovėje.

Šv. Mišių skaitiniai buvo paimti iš Šilinės-M. Marijos gimimo šventės Mišių. Juos paskaitė Jurgis Aušrotas. Mišioms patarnavo mūsų jaunimas – Giedrius Naujokaitis ir Simonas Grigėnas. Giesmes gražiai pagiedojo „Pašvaistės“ choristai, vadovaujami dr. Dalios Armstrong.

Po Mišių visi rinkomės į šios šventovės salę, kur buvo paruošti ir rudens gėlėmis papuošti vaišių stalai, dalyvavo

Parapijos šventės dalyviai

per 50 žmonių. Prel. J. Staškevičius palaimino visus susirinkusius ir vaišes, kurios buvo ir gausios, ir sočios. Jas pagrindė ruošė parapijos tarybos moterys – Rūta ir Aušra, talkinant jų šeimos nariams ir parapijos tarybos vyrams.

Pasivaišinus, akordeonų muzika visus pradžiugino prel. Jonas Staškevičius ir Vitas Balyta, jaunimas sušoko smagų suktinį. Pritariant akordeonų muzikos garsams,

dainavome smagias lietuviškas dainas, ypač jautriai skambėjo *Lietuva brangi*.

Visiems buvo labai smagu ir malonu M. Marijos šventės proga susirinkti ir pabendrauti. Džiaugėmės ne tik švente, bet ir nuostabiai gražiu rugsėjo oru. Šie atlidai ir visų mūsų maldos teikia viltį, kad mūsų parapijos globėja – Šiluvos M. Marija ir toliau globos mūsų parapiją.

Aldona V.

Hamilton, ON

AUŠROS VARTŲ šventovėje šiokiadieniais Mišios, 9 v.r. Sekmadieniais 9 v.r. (votyva) ir 10.30 v.r. suma. St. Catharines Mišios 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272. Parapijos internetinis puslapis: www.parapija.ca/

ŠV. RAŠTO GRUPELĖS renkasi spalio 25, penktadienio rytą, po Mišių AV šventovėje; vakarinė grupė – 7 v.v. klebonijoje.

SPALIO 4, SEKMADIENI, po antrą 10.30 v.r. Mišių vyks AV parapijos tarybos rinkimai. Kviečiame visus dalyvauti.

KASMETINĖS IMIGRANTŲ IR PABĖGĖLIŲ šv. Mišios kartu su vysk. A. Tonos įvyks spalio 18, sekmadienį, 2 v.p.p. Kristaus Karaliaus katedroje. Po Mišių bus vaišės ir etninių vyskupijos parapijų kultūrinė programa.

2010 M. LIEPOS 1-4 D.D. Toronte vyks IX-oji išeivijos Dainų šventė. Norintys įsijungti į parapijos chorą ir kartu su choru mokyti repertua-

rą kviečiami susisiekti su chorvede Darija Deksnyte el.paštu powelldmc@hotmail.com arba tel. 1 905 891-7181 vak. **Inf.**

A.a. VINCO KĖŽINAIČIO atminimui, užjausdami seserį Mariją (Vytautas) ir brolių Juozą *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$50 – A. Petkevičienė ir J. Valius; \$40 – Z. Vainauskienė; \$30 – A. Stanaitienė ir K. Zanon; \$25 – M.Ž. Vaičiūnai; po \$20 – L. Kriaučiūnienė, J. Astas, A. Bungardienė, E. Grajauskienė, J. Karaliūnas, A. Kareckienė, J. Kareckas, S. Kareckas, T. Kareckienė, G. Kažemėkienė, H. Liaukienė, J. Otto, S. Panavienė, R. Pleinienė, A. Pietrantonio, M. Ribij, A. Sakalas, P. Styra, V.V. Valiulis; \$10 – M.F. Gudinskai. Komitetas visiems nuširdžiai dėkoja.

A.a. STEFANIJOS KALVAITENĖS atminimui, užjausdami gimines, draugus ir pažįstamus *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$50 – A. Wojciechowski; \$40 – A.V. Kezai; \$30 – Z. Vainauskienė ir duktė; \$25 – E. Lesevičienė;

po \$20 – J. Astas, A. Bungardienė, A. Deksnienė ir šeima, T. Kareckienė, H. Liaukienė, A. Sakalas, E.M. Skorupskai, P. Styra, F. Venckevičienė, K.G. Žukauskai; \$10 – R. Bartninkienė, M.F. Gudinskai, A. Žukauskienė; \$5 – M. Ribij. Dėkingas komitetas visiems aukotojams.

A.a. SVAINIŲ JURGI BUBNĖ prisimindama Elena Bubnienė *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo \$200. Komitetas dėkoja už jos nuolatinę paramą Lietuvos vaikams.

A.a. STEFANIJAI KALVAITIEnei Hamiltonė mirus, užjausdamas giminaičius, jos atminimui Z. Čečkauskas *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$20.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

SP/PRINTING/NET/STUDIO

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

SKELBIA, KAD ŠIEMET BUS PASKIRTOS TRYS MOKSLUI TĖSTI STIPENDIJOS

Kandidatuojantis/ė turi būti:

- TALKOS narys (ė);
- Registruotas valdžios pripažintoje aukštojo mokslo institucijoje;

**Pirma stipendija – 2,500 dol.; antra stipendija – 1,500 dol.;
trečia stipendija – 1,000 dol.**

Kandidatai turi pateikti pareiškimą, kuriame būtų ši informacija:

- Gimnazijos baigimo kursų rezultatai (Transcript);
- Aukštojo mokslo institucijos registracijos įrodymas (pakvitavimas);
- Įrodymas, kad asmuo dalyvauja visuomeninėje veikloje, organizacijoje t.t.;
- Savęs apibūdinimas, kuriame būtų mokslo/ateities tikslai;
- Ar gavęs kitų stipendijų (grants) ir t.t.

Visi prašymai su atitinkamais dokumentais turi būti pristatyti TALKOS vedėjui
iki š.m. gruodžio 1 d. Stipendijų išdavimas įvyks per TALKOS metinį susirinkimą
2010 m. kovo mėn.

PRAŠYMUS SIŪSTI ADRESU: Rimas Sakalas, 830 Main Street East, Hamilton, ON
L8M 1L6; tel. 905 544-7125; faksas: 905 544-7126.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais -
nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p.,
penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais
- nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais
šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS
Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

**TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –**
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:
Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• **Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai**

• **Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu**
**3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

London, ON

NORINTYS UŽPRAŠYTI
sekmadienines Mišias už savo artimuosius, prašomi kreiptis į Rūtą Dragunevičiūtę, kuri veda sekmadieninių Mišių kalendarį.

**TŪKSTANTMETĖS
EVANGELIJOS ŽINIOS IL-
GAAMŽEI LIETUVAI** iškilmės įvyks spalio 31 ir lapkričio 1 d.d. **Spalio 31, šeštadienį, 2 v.p.p.** – arkiv. S. Tamkevičiaus, SJ, paskaita Prisikėlimo parapijos salėje Toronte ir susirinkusiųjų pabendravimas su svečiu. **Lapkričio 1, sekmadienį, kapinių lankymo dieną, 3 v.p.p.** – Anapilio parapijos Lietuvos kankinių šventovėje Mišios, kurias su suvažiaavusiais lietuviais kunigais aukos arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ. Visi londoniečiai kviečiami iškilmėse dalyvauti.

RUGSĖJO 27, sekmadienį, Mišios bus aukojamos specialia intencija.

Istorinio paveldo paieškos ir vertinimas

Atkelta iš 5-to psl.

Ypač yra vertingas 1883 metais F. Kuršaičio Karaliaučiuje išleistas lietuvių-vokiečių kalbų žodynas. F. Kuršaitis vartojo ir kitų seniau išleistus žodynus, kaip antai Širvydo lotynų-lenkų-lietuvių kalba išleistą 1713 m., ir vėliau pasirodžiusius Milkės ir Nesselmano. Neseniai iš Toronto perkeltas Jūrinės knygos fondas ruošia angliškai-lietuvišką žodyną, tinkamą vartoti profesionaliems jūrininkams. Pagrindan imama kapitono Viliaus Pakalniškio leidinys *Lai-vybos sąvokų aiškinimas*. Žodyno sudaryme dirba jūrininkai, buriuotojai ir kalbininkai. Tikimasi, kad per pora metų, jūrinis žodynas atsiras knygy-nų lentynose.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Rima Čerkeliūnienė, 87 m., daug rašiusi spaudoje apie meną ir lietuvius menininkus, mirė liepos 27 d. Niujorke. Velionė karo pabaigoje atsidūrė Vokietijoje. Studijuoti pradėjo Tuebingeno universitete, o studijas baigė atvykusi į JAV, “Magna cum laude” Queen’s kolegijoje, išsilydama meno istorijos specialybę. Vokietijoje išteko už žinomo sporto žurnalisto arch. Kęstučio Čerkeliūno. Atvykę į Ameriką įsikūrė Bruklino (NY). 1980 m. Čerkeliūnų šeima išvyko į Miuncheną, Vokietiją, kur K. Čerkeliūnas darbavosi “Radio Free Europe”. R. Čerkeliūnienė labai mėgo meną, literatūrą, teatrą ir buvo gera sportininkė. Palaidota šalia vyro Kęstučio St. Charles kapinėse, Tarmingdale vietovėje.

Gudija

Gervėčių parapijos šventovė, kaip rašoma *Lietuvių godose*, yra įtraukta į 15 gražiausių, geriausiai tvarkomų, prižiūrimų bei labiausiai lankomų šventovių. Tai esąs nuopelnas ilgamečio parapijos klebono kun. Leono Nestiuko. Rimdžiūnų lietuvių vidurinės mokyklos moksleivė Rasa Žvangintytė dalyvavo Lietuvoje, Nidoje, itin gabiems moksleiviams skirtoje stovykloje. Gervėčių klubo nariai šią vasarą suorganizavo talką Lietuvos vietinės rinktinės karių kapams sutvarkyti Ašmenoje. Šių kapų tvarkyme dalyvavo ir vietiniai gyventojai gudai. Pasak Gervėčių klubo vadovo Alfonso Augulio, jei pavyks gauti lėšų, šio klubo pastangomis bus atnaujinami kryžiai, tvorelės ir toliau tvarkoma aplinka. Gervėčių kraštietė Malvina Miškinienė Palegrindoje, savo įrengtame muziejuje Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo proga išaudė Lietuvos himno tekstą, skirtą Lietuvos prezidentei Daliai Grybauskaitėi.

Janina Karmazienė, pasižymėjusi Gervėčių krašto dainininkė, atšventė 75-erių metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvinė gimė 1934 m. birželio 7 d. Girių kaime, Gervėčių parapijoje. Be jos, šeimoje augo sesuo Genė ir broliai Jonas bei Povilas. Ji buvo pati jauniausia šeimoje – guvi ir žingeidi mergaitė, mokėsi lietuviškoje mokykloje. 1956 m. išteko už kraštiečio Juozo Karmazos ir išgyveno kartu beveik 50 metų. Pasižymėjo gražiu balsu, džiuginančiu savuosius ir kitus. Ji – ilgametė Gervėčių krašto folklorinio ansamblio “Žilvitis” narė. Jos garbinga sukaktimi džiaugiasi duktenų lentynose.

rys Natalija, Olga, Lena, Marija ir sūnus Povilas bei jų šeimos, o taip pat ir ją pažįstantys kraštiečiai.

Australija

A.a. Juozas Vitartas, 85 m., pasižymėjęs labdaros veikloje, mirė birželio 17 d. Kanberoje. Velionis gimė 1923 m. Kaltinėnuose, Žemaitijoje, augo trijų seserų ir trijų brolių šeimoje. Mokėsi Kretingos pranciškonų gimnazijoje. Sovietams artinantis pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. išvyko į Australiją. Dvejų metų sutartį atliko ūkyje. Po to gavo darbą telefono linijų tiesimo bei taisy-mo firmoje Albury vietovėje. Čia jis susipažino su Elva ir su ja sukūrė šeimą. Šioje vietovėje jaunoji šeima įsigijo nuosavą pastogę. Susilaukė dviejų dukterų ir sūnaus. J. Vitartas mėgo bitininkystę. Vienu metu jis turėjo 100 bičių avių. Pajamos už medų padėjo išlaikyti šeimą. 1972 m. Vitartai persikėlė gyventi į Kanberą ir gavo toje pačioje srityje darbą, tik geresnėmis sąlygomis. Jis buvo itin geros širdies žmogus. Mielai padėdavo kitiems. Čia jis įstojo į “Lions” labdaros klubą, kuriame su pasiaukojimu darbavosi daugelį metų. Jis buvo apdovanotas aukščiausiu “The James D. Richardson” garbės pažymėjimu; rado laiko ir lietuviškai veiklai – darbavosi ir Lietuvių klube, kurį laiką eidamas ir pirmininko pareigas. Velionis palaidotas iš Belconner laido-tuvių koplyčios. Su juo atsisveikino duktė Brenda ir sūnus Petras bei “Lions” klubo direktorius Roger Bean. Velionies liūdi žmona Elva, dukterys Brenda bei Neola, sūnus Petras, vaikaičiai ir kiti artimieji.

Britanija

Londonė rugpjūčio 26-rugsėjo 4 d.d. vyko paroda, kuria buvo paminėtas Baltijos kelias. Jos rengėjai – Mantas Sauja, Ingutė Sorakaitė, Liudas Grakauskas ir Andrius Kasparavičius. Jie surinko vaizdajuostes, filmuotas 1989 m. rugpjūčio 23 d., kai žmonės, susikabinę rankomis, stovėjo kelyje nuo Talino iki Vilniaus, reikalau-dami Baltijos kraštams nepriklausomybės. Skirtingų autorių, tuo pačiu metu filmavusių Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, medžiaga sumontuota į tris atskiras dalis. Nufilmuoti vaizdai buvo rodomi trijuose ekranuose. Parodos atidarymas vyko Europos komisijos atstovybėje Britanijoje, 12 Star Gallery patalpose. Šių metų liepos pabaigoje Baltijos kelias buvo įtrauktas į UNESCO Pasaulio atmin-ties registrą. **JA**

Š.m. liepos pradžioje daugybė išeivijos lietuvių viešėjo Lietuvoje, dalyvavo Lietuvos Tūkstantmečio dainų šventės renginiuose kaip dalyviai ir žiūrovai. Rita Karasiejiene toje šventėje rūpinosi iš užsienio atvykusiais šokėjais. Rita Narušytė-Karasiejiene, gimusi Kanadoje, iš profesijos – mokytoja, tačiau jos pašaukimas – tautiniai šokiai. Kartu su vyru Juozu 37 metus Rita vadovavo Toronto tautinių šokių ansamblui „Gintaras“. 1988 m. ji buvo VIII Tautinių šokių šventės Hamiltone viena iš meno vadovių. Pirmosios Pasaulio lietuvių dainų šventės, vykusios Lietuvoje 1994 m., šokių dienos išeivijos vyr. baletmeisterė. 2000 m. kartu su vyru Juozu buvo XI Tautinių šokių šventės Toronte meno vadovai. 2007 m. ir 2009 m. – Lietuvos dainų šventės išeivijos šokėjų grupių koordinatore. Nuo 2006 m. iki 2009 m. – Lietuvių tautinių šokių instituto valdybos narė, ryšininke su Lietuva.

– **Kokius išpūdžius parsivežėte iš šventės?**

– Parsivežėme pačius gražiausius išpūdžius. Šventė buvo nuostabi – joje buvo labai daug žiūrovų, iš visur atvykusių dalyvių. Ypatingai gera visų nuotaika, visus įelektrianti šventinė euforija vyravo ir koncertuose, ir visame mieste, net ir oras prie to prisidėjo. Kas vakarą vykdavo įvairios programos. Ne visur spėjome apsilankyti, nes po ilgų repeticijų kartais vakare jau nebūdavo jėgų kur nors eiti.

Deja, ta šventinė nuotaika truputį sugedo, kai pamatėme, kad Dainų šventės leidinyje nepaminėtos išeivijos grupės. Esu užklaususi šventės organizatorių, kodėl taip atsitiko. Visose prieš tai vykusiose šventėse buvo išvardinti visi iš užsienio atvykę dalyviai. O šį kartą, aš, kaip išeivijos šokių koordinatore, galiu paliudyti, kad viskas: ir grupės pavadinimas, ir vadovų pavar-

dės buvo įduota laiku ir dar patikslinta su organizatoriais. Labai gaila, kad Lietuvos Tūkstantmečio šventės leidinyje-metraštyje liks išvardinti tik Lietuvos vienetai be mūsų, iš viso pasaulio taip gausiai sulėkusių į gimtojo lopšio tūkstantąjį gimtadienį.

– **Buvote atsakinga už užsienio lietuvių šokėjus. Kiek jų ir iš kur dalyvavo šventėje?**

– Lietuvos Tūkstantmečio dainų šventės šokių dienoje „Laiko brydėm“ dalyvavo beveik 500 šokėjų iš šių kraštų: iš Argentinos – „Dobilas“ ir „Gintaras“, iš Australijos – „Gintaras“ ir „Linus“, iš Gudijos – „Ašmena“, iš Brazilijos – „Nemunas“ ir „Rambynas“, šokių studija iš Danijos, iš JAV – „Grandis“, „Laumė“, „LB Spindulys“ ir Lemont „Spindulys“, iš Kanados – „Atžalynas“, „Gintaras“, „Gyvataras“, iš Latvijos – „Bijūnas“, iš Lenkijos – „Jotva“ ir „Vyčiai“, iš Rusijos – „Die-mantėliai“, iš Švedijos – „Bal-

tija“, iš Ukrainos – „Antra karta“.

– **Kaip apibūdintumėte Dainų šventės šokių vakaro programą?**

– Šokių programa vadinosi „Laiko brydėm“. Šokių vakaras prasidėjo prologu, pavadintu „Pasaulio sutvėrimas“. Pirmas dalis – „Lietuvos sukūrimas“, antra – „Motulės namuose“, trečia – „Būties ratu“, paskutinė – „Išausim margą šokių raštą“. Šokių vakaro apibendrinanti mintis – visos šventės temos „Amžių sutartinė“ papildymas. Tai „žmogus ir laikas“: mūsų trumpo gyvenimo tėkmė ir tęstinumas, nenutrūkstanti kasdienybė, istorija ir ši diena.

Šokių vakaras prasidėjo pasaulio kūrimo vaizdais, pagoniškais ritualais, perteiktais šokių judesiais. Vėliau visų dėmesys buvo nukreiptas į mūsų žemę – simbolinę Žemę-Motiną. Patį didžiausią išpūdį padarė vakaro baigiamoji dalis – „Išausim margą

šokių raštą“. Ją atliko visi 7,000 šokėjų, tai buvo drobės audimas šokyje, be galo išpūdingi judesiai, o vaizdinis reginys – tiesiog neįtikėtinas. Ne be reikalo po šio šokio visi žiūrovai atsistojo ir jungėsi į nesibaigiančius plojimus. Ir rūbų gražumas, margumas, ir žalia žolės spalva, ir, žinoma, išrašytas žodis „LIETUVA“ šią akimirką padarė pačią gražiausią visoje šventėje. Taip ir norisi visiems priminti, kad tokią šventę turim turėti kiekvienas savo širdyje, kad Lietuva ir kito tūkstantmečio sulauktų.

– **Kuo ypatinga buvo ši šventė, kaip skyrėsi nuo kitų?**

– Lietuvos Tūkstantmečio dainų šventėje dalyvavo nepaprastai daug dalyvių ir žiūrovų – apie 60,000. Ne tik iš Lietuvos, bet ir iš viso pasaulio susirinkę lietuviai įrodė, kad gimtinės trauka nugali net ir ekonominę krizę. Vis dėlto įsigyti bilietus ir padengti visas kitas kelionės išlaidas susida-

rė nemažos sumos.

Šventės metu visur buvo labai daug įvairių pasirodymų, koncertų ir į visus buvo nemokamas įėjimas, išskyrus tik šokių dienos, ansamblių vakaro ir pučiamųjų orkestrų koncertus, į kuriuos reikėjo bilietų, tačiau ir juose buvo pilna žiūrovų. Reikia paminėti ir tai, kad šioje šventėje šokėjai dalyvavo ne tik, kaip įprasta, iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Australijos ir Punsko, bet ir iš Švedijos, Ukrainos, Rusijos, Latvijos ir kitų kraštų, ko iki šiol nėra buvę.

– **Kas padėjo pasirūpinti šokėjų viešnagė Lietuvoje?**

– Per Pasaulio lietuvių bendruomenę gavome kvietimą dalyvauti šioje Lietuvos Tūkstantmečio šventėje. Šį kvietimą perdavė Lietuvos Liaudies kultūros centras (LLK). LLK centro paskirta darbuotoja nuolat mums teikė informaciją, kurią aš platinau visoms išeivijos grupėms. Lietuvoje mums buvo parūpintos nakvynės viešbučiuose ir maitinimas repeticijų metu. Už visa kita susimokėjo patys šokėjai. Kai kurios šokių grupės pačios užsisakė autobusus, kurie juos vežiojo į repeticijas ir atgal, o visi kiti naudojo visuomeniniu Vilniaus transportu. Dalyvio kortelė, išduota organizatorių, ir buvo nemokamas leidimas naudotis Vilniaus autobusais ir troleibusais.

– **Kokių darbų imsitės toliau?**

– Dabar – poilsis. O kas toliau – nežinau. Turiu be galo daug patirties, žinių ir tikiuosi, kad tuo pasinaudos išeivijos šokių grupės, ypač jauni, nauji vadovai. Tikiuosi, kad ir išeivijoje suorganizuosime dar ne vieną puikią šventę, nes esame tos pačios tūkstantmetės Lietuvos vaikai.

Parengta pagal pokalbį Drauge 2009 m. rugpjūčio 21 d. (Ntrs. R. Karasiejiene)

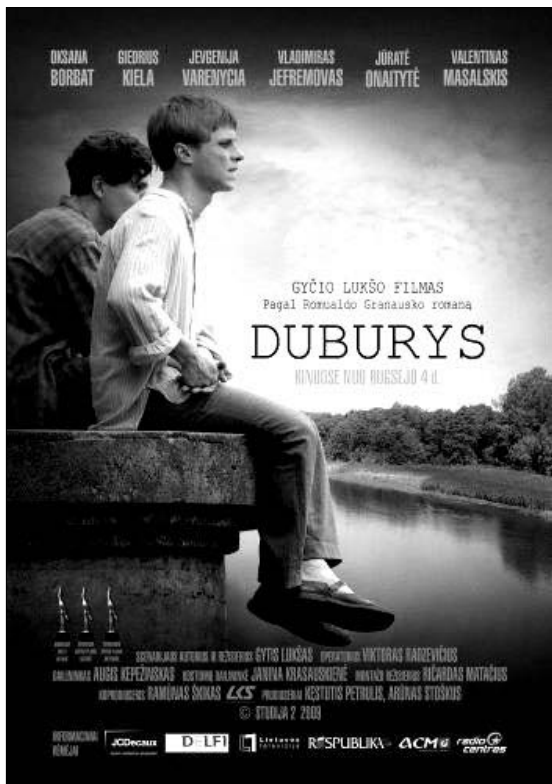
Dainų šventės šokių dienos dalių vyr. baletmeisterės: iš kairės – Zita Rimkuvienė, Birutė Brazdžiūtė, Vanda Verkulienė, išeivijos koordinatore Rita Karasiejiene, Šokių dienos meno vadovė Laimutė Kisielienė ir Ilona Baltikauskaitė

Išėjia Lietuvos Tūkstantmečio dainų šventėje š.m. liepos pradžioje

Duburys arba gyvenimas... be gyvenimo

Neseniai pasibaigusiame Montrealio tarptautiniame 33-ajame festivalyje buvo parodyta apie 130 naujų kino filmų premjerų. Programos skirsnyje “Žvilgsnis į pasaulio kiną” žiūrovai galėjo pamatyti ir Lietuvos kino režisieriaus Gyčio Lukšo meninį kino filmą *Duburys*, sukurtą pagal rašytojo R. Granausko to paties pavadinimo romaną.

Lietuvių kino režisieriaus G. Lukšo meninio kino filmo *Duburys* reklama

Šiuolaikinės lietuvių literatūros naujų kūrinų sraute tikriausiai nedaugelis pastebėjo prieš 6 metus išleistą nedidelės apimties R. Granausko romaną *Duburys*. Kaip ir ankstesni R. Granausko kūriniai – apysaka *Gyvenimas po klevu*, apsakymai, romanas *Duburys* pasakoja apie eilinio žmogaus paprastą gyvenimą. Apie R. Granausko romano veikėjus nerašytų nei *Panelė* ar *Stilius*, nei kiti leidiniai, besipuijuojantys negailestingai išoriškai ir vidumi apnuogintu vadinamųjų “žvaigždžių” gyvenimu. Knygos (ir filmo) veikėjai yra tarsi gyvenimo paribyje, įsukti į nelemto likimo ratą. Romano veiksmo laikas – sovietinių dešimtmečių eilinio Lietuvos vaiko gyvenimas nuo vaikystės iki brandos metų. O tą gyvenimą galima surašyti į vieną sakinį: gimė kaime, mokėsi, knyga tapo vieninteliu šviesos šaltiniu. Kaip ir visi jauni, paauglys Juozas troško supratimo, draugystės ir kažko gražesnio bent svajonėse: du mažo Lietuvos miestelio paaugliai, niekada nematę jūros, svajoja tapti laivo kapitonais. Nežymių įvykių grandinėje įsirėžia netikėtas skaudus įvykis: nuskęsta mokomas plaukti draugas. Savigrauža ir didelės netekties skausmas sugriauna visus ketinimus.

Palikęs vieną mamą, kaime išaugęs vaikiną išvyksta į miestą (romane – tai Klaipėda) su viltimi nekartoti tarsi iš anksto pasmerktumu pažymėto tėvų gyvenimo. Darbas, gyvenimas bendrabutyje, to gyvenimo būtinas ženklas – vaisės, alkoholis ir dar alkoholis, pirmoji šiltesnio jausmo patirtis. Iš prigimties troškęs šilumos, pastovumo Juozas intuityviai bando priešintis šitam alkoholio ir pasmerktumo ratui. Vaikystėje beveik nepatirtą šilumą atiduoda atsitiktinės draugės vaikams.

Sutikęs daug iškentėjusią Mašą dėl jos skaudžios vaikystės patirties pajunta jai užuo-

jautą ir prieraišumą, kuris vėliau gal būtų tapęs meile. Abu bando kurti šeimos gyvenimą, džiaugsmo teikia įsigyta sava pastogė, stalas ar sofa. Du gyvenimo aplaužytus žmones suartina ir baukštus, santūrus džiaugsmas tuo, kuris turėtų ateiti.

Bet...“duburys” – neišvengiamo tragizmo ženklas romane, stipresnis už dviejų žmonių norą išsiplėsti iš to pasmerktumo, atrodytų, žyminčio jų abiejų gyvenimus nuo pat gimimo (net vaikiną vardas gimimo liudijime įrašytas su klaida). Maša – Marytė, dėl papildomo uždarbio rizikavusi savo sveikata ir praradusi kūdikį, jau nebepakelia išbandymų, sugrįžta į alkoholio, prievartos, savigriovos ratą. Juozas, netekęs jokios vilties ką nors pakeisti savo gyvenime, pasirenka nebuvimo kelią Ventos duburyje, tam pačiame, kur prarado jaunystės draugą.

Romane ryškėja apleisto, išardyto, miršančio kaimo butis, tylių kantrių kaip žemė žmonių (motina, kaimynė Lenkauskienė) paveikslai. Nejauki ir Lietuvos miesto, dvikalbio ir besistiepiančio bendrabučių ir daugiabučių pastatais, aplinka ir būtis. Juozą supa nedaugiakalbiai, gyvenimo vėtyti ir mėtyti žmonės, nepratę sau užduoti gilesnių klausimų ar atsiplėšti mintimis ar svajonėmis nuo šiurkščios kasdienybės, sunkaus darbo. Net ir turimi norai, poreikiai labai daiktiški: butas, stalas, sofa, stiklainis konservuotų žirnelių specialioje parduotuvėje. Rašytojas negausiais dialogais, labai paprasta kalba, neretai į puslapius perkeldamas tuometiniams Lietuvos miestams būdingą bendrabutinį daugiakalbį žargoną, atkuria labai nejaukų, nepalankų bet kokiai asmenybės saviraiškai sovietinio gyvenimo paveikslą. Nors *Duburyje* autorius kalba tik apie pagrindinius veikėjus ir jų labai ankštą pasaulį, bet jame paliestos ir kitos žmogaus prigimtinę teisę gyventi dorai griauančios sąlygos: absoliuti valdininkijos valdžia, jos beribis cinizmas ir panieka dirbančiam žmogui, Vilnios krašto ir jo žmonių beviltiška, gūdi būtis, kai gyventojai jau nebežino nei kas esą, nei kaip išsaugoti savo žmogiškąją vertę.

Ar daug pasikeitė nuo praėjusio laikotarpio tas paveikslas? Ir dabar Lietuvoje šalia gražaus, sakytumei, reklaminio gyvenimo tais pačiais būdais – alkoholiu, fiziniu ir psichologiniu smurtu, godumu daiktams, kyšininkavimu, nepakantumu ir grubumu griauama kas dar belikę iš Lietuvos, ypač mažų miestelių ir kaimo bendruomenių. Kas skaudžiausia – iš augančių jau nepriklausomais laikais dalies vaikų atimama galimybė šviesesnei būčiai, gražesnės asmenybės augimui ir ateičiai.

R. Granausko knyga – tam tikros visuomenės dalies veidrodis (per anksti parašyti – buvusios) – baugus, skaudus ir įspėjantis, kad pavojingasis duburys kaip socialinių negerovių visuma, jos literatūrinis įvaizdis romane, neišnyko, tebėra. Tai primena liūdna dabartinės Lietuvos visuomenės gyvenimo statistika: kiek žuvo, nusižudė, girtauja, nužudė. Neretai rašytojai jautriau nei kiti pastebi ir atskleidžia visuomenės negalių priežastis ir pasekmes, bet literatūra, deja, negali nieko pakeisti, tik įspėti apie fizinės ir dvasinės savigriovos kainą vienam žmogui, šeimai ir visai visuomenei. *Duburys*, romanas ir, tikiuosi, naujasis kino filmas parodytas Montrealio kino festivalyje ir Lietuvos ekranuose – įtaigus perspėjimo ženklas.

S. Katkauskaitė

R. Granauskas. *Duburys*. Romanas. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. 2003 m.

Kažkaip pirmadienis neturi šių epitetų...

Kasdienybės strategija

Darbų kūryba mane nubloškė į prasmės salą. Čia aš atsigaučiu gyvybės vandeniui ir vėl puolu darbų kūrybai į glėbį...

Reda Kiselytė, Rokiškis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Skuodo mūšis, aprašytas *Eiliuotoje Livonijos kronikoje*, įvyko 1259 metais – prieš 750 metų – kai 3,000 žemaičių karių įsiveržė į Kuršą. Jų žynys-aukotojas metęs burtus ir nuspėjęs žemaičiams pergalę. Tada buvo dievams paaukotas gyvulys ir pažadėta jiems atiduoti trečdalis laimėto grobio. Vienas pagrindinių žygio tikslų buvo neleisti kalavijuočiams įsikurti Žemaitijos pasienyje. Kuldigos komturas Bernhard von Haren, prisivijęs su grobiu iš Kuršo grįžtančius žemaičius, Skuodo laukuose bandęs pastoti jiems kelią, bet mūsų laimėjo kunigaikščio Vykinto vedami žemaičiai. Ši pergalė pradžiai žemaičius kovoti su ordinu ir toliau: po metų Durbės mūšyje žemaičiai šventė dar didesnę ir reikšmingesnę pergalę prieš kalavijuočius. Archeologiniais kasinėjimais nustatyta, kad Skuodo mūšis galėjo vykti apie 6 km į pietvakarius nuo miesto, dabartiniame Luknės kaime. Vietinių gyventojų rūpesčiu mūsų vieta paženklinta trimis liaudies meistrų sukurtais stogastulpiais ir pasodintais ąžuolais.

Mokslo metų pradžia, rugsėjo 1-ąją, Vilniuje palydėjo net keli koncertai. Tradicinį koncertą Laisvės dienai ir mokslo metų pradžiai “Beauštanti aušrelė” Simono Daukanto aikštėje surengė Lietuvos muzikų rėmimo fondas. Moksleivius, studentus, pedagogus ir visuomenę sveikino prezidentė Dalia Grybauskaitė, švietimo ir mokslo bei krašto apsaugos ministrai Gintaras Steponavičius ir Rasa Juknevičienė. Programą atliko Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos orkestras, Šiaulių valstybinis kamerinis choras “Polifonija”, dainininkai Raminta Vaicekauskaitė, Edmundas Seilius, Laimonas Pautienius, Valstybinis dainų bei šokių ansamblis “Lietuva”, Šiaulių Didždvario gimnazijos vaikų ir jaunimo šokių grupė “Šėltinis”, senosios muzikos ir šokių ansamblių šokėjai, vokalinė jaunimo grupė “Kivi” ir kt.

Šv. Jonų šventovėje grojo jungtinis Lietuvos ir Austrijos jaunimo simfoninis orkestras (M.K. Čiurlionio menų mokyklos vyresnių klasių stygininkai ir Austrijos muzikos mokyklų pūtikai), vadovaujamas profesorius Sauliaus Sondeckio. Su orkestru grojo ir jaunieji solistai – tarptautinių konkursų laureatai. Vingio parke vyko trečias koncertas, kuriame programą atliko Andrius Mamontovas, “Bix”, “G&G Sindikatas” ir kitos lietuvių studentų grupės.

Quedlinburgo pilies muziejuje rugpjūčio 28 d. buvo

atidaryta Lietuvos vardo tūkstantmečiui skirta paroda. Quedlinburgo vardas paminėtas beveik šimtu metų anksčiau negu Lietuvos – 922 metais karaliaus Henriko I akte. Po jo mirties jo žmona Matilda 936 m. Quedlinburge įsteigė Šv. Servacijaus moterų vienuolyną, kuriame 1008-1030 m. buvo surašyti Quedlinburgo metraščiai. Juose aprašant Brunono krikščioniškąją misiją į pagonių kraštus 1009 m. buvo pirmą kartą paminėtas Lietuvos vardas. Parodą “Lietuva: kultūra ir istorija” parengė Lietuvos dailės muziejus. Parodos atidarymo proga įvyko Lietuvai skirtas iškilmingas koncertas, kuriame programą atliko pianistė Guoda Gedvilaitė ir smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, pagrodami M.K. Čiurlionio, Balio Dvariono, Robert Schumano bei Cesar Francko kamerinius kūrinius. Paroda Quedlinburge buvo iki rugsėjo 14 dienos, nuo rugsėjo 17 d. buvo perkelta į Berlyno rotušę. Vėliau numatoma šią parodą rodyti kitose Europos valstybėse, JAV, Japonijoje bei Izraelyje.

Valstybinėje dailės galerijoje nuo birželio 21 iki rugpjūčio 23 dienos veikusi tarptautinė paroda “Spalvų ir garsų dialogai. Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir amžininkų kūryba” sulaukė apie 15,000 lankytojų. Moderniai įrengta paroda supažindino su XX š. pradžioje menininkų protus jaudinusia simbolizmo ir modernizmo idėja – dailės ir muzikos bendrystės paieškomis, kūrybinius ir dvasinius saitais, siejusiais lietuvių menininką M.K. Čiurlionį (1875-1911) su jo amžininkais Vakarų ir Vidurio Europoje. Parodoje buvo pristatyti 187 dailės kūrinių – M.K. Čiurlionio, I. Aalto, A. Benois, V. Kandinsky, F. Kupkair kt. darbai.

Parodos metu buvo surengta tarptautinė mokslinė konferencija “Tarp tylos ir garso. Meno idėjų migracija M.K. Čiurlionio ir amžininkų kūryboje” bei koncertas, kuriame kompozitorių M.K. Čiurlionio, Aleksandr Skriabino, Arnold Schoenbergo ir Gabriel Faure kūrinius atliko Lietuvos valstybinės premijos laureatas Čiurlionio kvartetas ir pianistai Jurgis Karnavičius bei Rimas Vinas.

Visuotinės lietuvių enciklopedijos XV tomas pasiekė skaitytojus ir prenumeratorius rugpjūčio mėnesį. 800 puslapių tome skelbiami straipsniai nuo *Mezas* iki *Nagurskiai* bei I-XIV tomų papildymai. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas planuoja tęsti enciklopedijos leidybą po du tomus per metus. **GK**

Analizė

Zuža šaltis apie mano skruostus, rankas, kojas... Aš keikiu jį, bet kartu ir sutinku su jo piktadarystėmis... Ar silpna, ar stipri esu aš?

Skirtingos savybės

Lauktas, ištikimas, mylimas savaitgalis.

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	1.00%
180-364 dienų	1.00%	Kasdieninių palūkanų	
1 metų	1.00%	čekių sąskaita iki	0.25%
2 metų	1.10%	Amerikos dolerių kasd.	
3 metų	1.50%	palūk. taupymo sąskaita	0.20%
4 metų	1.75%	Amerikos dol. GIC	
5 metų	2.00%	1 metų term. ind	1.00%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.15%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.30%	nuo	5.00%
2 metų	1.90%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.25%	nuo	7.00%
4 metų	2.50%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%	Su nekintančiu nuošimčiu	

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA	3.00%
RRSP ir RRIF aviras, kintantis	1.25%
1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

**Keliaujant į Europą
neužmirškite įsigyti
AMEX EURO ČEKIŲ ir
GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS
"INTERAC-PLUS" KORTELE**

*Mūsų tikslas - ne pelnas, bet
sąžiningas patarnavimas*

PRANEŠAME

Nuo rugsėjo 1d. skyrius Anapilyje dirba:
Antradieniais 9:00v.r.-3:30p.p.,
Ketvirtadieniais 12:00p.p.-7:00v.v.,
Sekmadeniais 9:00v.r.-12:30p.p.

KOLEGIJŲ IR UNIVERSITETŲ STUDENTAM

primename, kad stipendijų prašymų anketos
priimamos iki 2009 m. rugsėjo 30d.
ŠIEMET BUS PASKIRTOS 5 STIPENDIJOS:
1-\$1500 ir 4 po -\$1000 tinkantiems kandidatams

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS,

B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Atkelta iš 2-ro psl.

Kelias į Veros namus suk-davo vis dažniau ir dažniau. Tačiau atsisakyti blogų draugų Aurimas neįstengė. O globėjų perspėjimus priėmė kaip pavyduliavimą, piktumą. Kol vieną dieną pabėgo pas Mažeikiuose gyvenančią seserį. Pusmečiui. Globėjai Aurimą priėmė atgal kaip nieko nebuvę. Tačiau tai buvo ne vienintelis Aurimo pabėgimas ir priėmimas. Kaip niekur nieko. Vera Aurimu tikėjo. Ne veltui.

– Negaliu pagalvoti, kiek blogo globėjams pridariau. O jie man tik gero linkėjo. Ir baudas už mane mokėjo, ir iš Policijos traukė, ir sveikata rūpinosi. Ilgai to neįvertinau. Jei ne jie, gal dabar būčiau kalėjime, gal – negyvas. Jie – tikroji mano šeima, – sako vaikas.

Globėjų tikėjimo stebuklas

Globėjų pakantumas ir kantrybė bei Aurimo pastangos jį pakeitė neatpažįstamai. Aurimas šviečia. – Galiu patarti tiems, kuriuos įvaikins ir stengsis dėl jų – tai įvertinti, – sako Aurimas.

Aurimas džiaugiasi, kad jo pasikeitimą pastebi visi: nebeliko blogos kompanijos, kuri jam net grasino ir šaipėsi, neliko keiksmų, alkoholio. Visą tai Aurimas priima kaip stebuklą iš Dievo. Ir tai, kad juo patikėjo.

– Negaliu gerti ir Dievui tarnauti vienu metu. Tai labai didelė veidmainystė, – sako vaikas.

Dabar Aurimas veda sekmadienines tikybos pamokėles vaikams, dirba stovykloje vadovu. Šiam darbui, anot Aurimo, reikia kantrybės, išminties ir idėjų.

– Darbas su vaikais man labai patinka. Pagalvojau apie tai, kad norėčiau dirbti socialinį darbą, gal net Medeikių vaikų namuose, – pasakoja Aurimas ir priduria, jog labai norint, tikint ir įdedant daug pastangų svajonės išsipildo.

Dabar Aurimas mokosi vakarinėje mokykloje ir dirba. Laisvalaikiu ima į rankas pieštuką ir piešia. Mėgsta žaisti krepšinį, didžiuojasi iškovo-tais diplomais. Aplinkiniai pastebėjo, kad Aurimas turi aktorinių sugebėjimų. Nors pirmieji žingsniai scenoje buvo neryžtingi, tačiau baimė nuvilti žmones, kurie juo patikėjo, įveikė jo neryžtingumą.

Esu sveikas, dirbu. Kiek uždirbu, tiek pakanka. Turiu šeimą, kuri mane myli. O kar-tais juokais rodo į bažnyčią ir sakau: žiūrėkit, kokioje pilyje gyvenu, – šypsosi Aurimas.

Svarbiausias žmogus

Pats svarbiausias žmogus Aurimo gyvenime – Ramunė.

Dievo planas

Po mėnesio jų vestuvės. Apie Ramunę jis kalba labai šiltai.

– Ramunę sutikau bažnyčioje. Ji atėjo į mano širdį. Il-gai tikrinau, ar tai meilė, ar susižavėjimas. Dėl šio žmogaus kovojau, meldžiausi. Bi-jojau jai atskleisti savo jausmus. Bijojau, kad neatstumtų. Aš ne toks, kuris keičia mer-ginas. Mano jausmai Ramu-nei tik stiprėjo. Noriu būti ge-ras, rodyti jai daugiau dėme-sio. Noriu, kad mano šeima būtų pavyzdys mano vaikams. Kad jie nepatirtų to, ką patyriau aš, – kalbėjo Aurimas.

Mamos nesmerkia

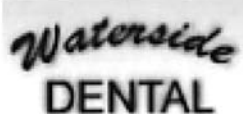
Aurimas nesmerkia ir sa-vo tikrosios mamos.

– Ant nieko nepykstu. Mama negalėjo įveikti savęs. Sesuo prieš pusantrų metų ją buvo parsivežusi pas save, bandė pastatyti ant kojų, ta-čiau nieko neišėjo. Nuo to lai-ko mamos nemačiau. Jau de-šimt metų nemačiau sesers, kuri gyvena Ispanijoje. Kar-tais susitinkame su broliu, vy-riausia Mažeikiuose gyvenan-čia seserimi. Man, jauniausiam šeimoje, teko pakelti daugiausia vargo. Bet, matyt, toks buvo Dievo planas – jis norėjo, kad viskas pasikeistų, – sakė Aurimas ir pridūrė: su Dievu gali pakilt ir atstiot.

Edita Mikelionienė,

Biržiečių žinios (2009.VII.21)

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 (905) 785-3900
115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas imigruojant į Kanadą pagal: kvalifikuotų darbuotojų, verslo, šeimos narių laidavimo, H & C bei auklių ir prižiūrėtojų programas

Ir kitas imigracines paslaugas: gaunant studento vizas, darbo leidimus ir garantus, paduodant pilietybės ir nuolatinio gyventojo statuso pareiškimus

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

DALIA MILMANTAS, CSIC, licencijuota Kanados imigracijos konsultantė
T 647 342 7301 || F 647 435 7528 || dmilmantas@rogers.com
Darbo patirtis imigracijos srityje nuo 1999 m. || Galime konsultuoti vakarais ir savaitgaliais

Kompiuteris galiūnas

Toronto universiteto Sci-Net mokslininkai, IBM Corp ir Compute Canada mokslininkai sukūrė patį didžiausią Kanadoje ir vieną iš penkiolikos didžiausių pasaulyje kompiuterių. Naujasis superkompiuteris galės atlikti 300 trili-jonų operacijų per sekundę. Jo greitis ir kitos techninės galimybės pravers, apdoro-jant duomenis, gautus iš Large Haddron greitintuvo; kuriant klimato kaitos modelius; kos-moso, medicinos, astrofizikos ir kitose mokslo tyrimo sri-tyse.

Pats galingiausias pasaulyje kompiuteris yra Kalifornijoje, Livermore valstybinėje laboratorijoje. Jo pajėgumas yra 100,000 kartų didesnis nei įprasto mūsų visų turimo kompiuterio. Inf.

NUOMONĖS

Sostinės reprezentacinei aikštei – Vytis

Karališkos kilmės valstybės, kokia yra ir Lietuva, turi savo simbolius – vėliavą, herbą ir himną. Šie simboliai yra įrašyti į Lietuvos respublikos Konstituciją. Save gerbiančios valstybės savo simbolius paprastai išaukština sostinėse. Šiomet Valstybės dieną Kudirkos aikštėje jau atidengtas paminklas himnui ir jo kūrėjui Vincui Kudirkai. Vėliava ir herbas paminėto išaukštinimo tebelaukia. Kunigo Roberto Grigo (*XXI amžius* 2006.IX.29 ir LLKS leidinys *Varpas* 2006.XII) bei seimo nario Kęstučio Masiulio (ELTA, 2009.VII.8) siūlymai reprezentacine paskelbtoje sostinės Lukiškių aikštėje pastatyti paminklą – Vytį – pats tinkamiausias būdas herbo išaukštinimui. O vėliavą seimas įstatymu turi grąžinti į jos privalomą vartoseną visuomenėje.

Lietuvos laisvės kovų dalyviai jau keliolika metų deda pastangas parengti Lukiškių aikštės projektą. Tačiau vyriausybė rūpestį nustūmė Vilniaus miesto savivaldybei, kuri, pirmenybę teikdama statyboms bei kitokiam verslui, Lukiškių aikštės tvarkymo reiką iš tikrųjų marino. Kita ver-

tus, nebuvo ir apibrėžtos aikštės sutvarkymo idėjos, todėl skelbiamų konkursų dalyviai blaškėsi tarp įvairių, abstrakcijoms prilygstančių, siūlymų.

Valstybės simbolis Vytis iš tikrųjų būtų tinkamiausias paminklas reprezentacinėje sostinės aikštėje. Prie jo galėtų rasti vietą ir kovotojų už laisvę atminimo įamžinimas: “Amžinoji ugnis”, simboliniai nežinomo partizano kapas, nežinomo kario kapas ir nežinomo tremtinio kapas (istoriko akademiko Antano Tylos siūlymas). Tokiu būdu, skelbiant naują konkursą, jo dalyviai jau turėtų apibrėžtą idėją, galėtų siūlyti konkrečius sprendinius.

Po Valstybės dienos ir Lietuvos tūkstantmečio minėjimo prezidentas Valdas Adamkus išreiškė apgailestavimą, kad sostinėje prie namų buvo mažai vėliavų. Apgailestavimas, žinoma, kiek pavėluotas, nes 2002 metais Lietuvos liberalų sąjungos iniciatyva bei socialdemokratų palaikymu, seimas, neva gyventojų lėšų taupymo dingstimi, vėliavų iškėlimą per valstybines šventes taip “liberalizavo”, kad ne tik piliečiai, bet ir valstybinės įstaigos jas iš vartosenos iš-

stūmė, o prezidentas anuomet net susirūpinimo neišreiškė. Pritrūko tuomet seimui ir valstybės vadovui išminties, jei jau rūpėjo piliečių išlaidos, dovanoti kiekvienai šeimai po vėliavą ir pareikalauti jas privalomai kelti valstybinių švenčių proga, be to, padovanoti kiekvienam piliečiui pilietiško pradžiamokslį – Lietuvos respublikos Konstituciją. Mums tolima Kazachija savo piliečiams vėliavas dovanojo. Kaimyninėje Latvijoje per šventes vilnija vėliavų jūra. Gi per Dainų šventės atidarymą Katedros aikštėje Vilniuje tūkstantinėje minioje tesimatė viena kita didesnė vėliava ir labai nedaug mažesnių. Čia dera pridurti, kad norintieji vėliavą įsigyti net sostinėje jų su žiburiu turi ieškoti.

Lieka viltis, kad Valstybės herbas paminklo pavidalu atsiras sostinės reprezentacinėje aikštėje, o prie vėliavos išaukštinimo ir prie pagarbos jai tiek valdžioms, tiek visuomenei tenka sugrįžti. Pagarbai ir valstybės simbolių išaukštinimui ypatingą dėmesį pirmučiausia privalo rodyti valdžios, ypač aukščiausios. Tai – jų šventa priedermė.

Algimantas Zolubas

Geriau – nematyti, nežinoti

Iš anksto suplanavus, Seimo rūmuose buvo sutelktos didelės specialiai apmokytų vyrų pajėgos, kurios organizuotai ir koordinuotai “sirtaki” žingsniu š.m. sausio 16 d. puolė legalaus mitingo dalyvius Vilniuje, “vaišindami” bananais, dujomis ir guminėmis kulkomis.

Kadangi šie veiksmai planiniame tarpsnyje buvo aki-vaizdžiai netolygūs ir neproporcingi galimoms iš mitinguotojų grėsmėms, kad išvengtų atsakomybės už būsimas pasekmes, vidaus reikalų ministeris R. Palaitis išvyko iš Lietuvos, o jį laikinai pavadavo krašto apsaugos ministrė R. Juknevičienė! Dabar visi neigia, kad ji davė įsakymą naudoti jėgą, bananus, dujas ir kulkas. Bandoma įteigti, kad policininkai savarankiškai “sušoko sirtakį”. Nors visi tiek aikštėje, tiek prie TV ekranų matėme juodai kostiumuotus, kaskėm-maskėm ir skydais mundiruotus, bananais, dujom ir kulkom apginkluotus bei komandinius veiksmus labai sinchroniškai atliekančius pareigūnus. Jokios saviveiklos ir savarankiškumo – akla jėgos mašina, vykdanči įsakymus.

Slėpimasis už bobų sijonų – grynai lietuvių tautinis prasi-manymas, nors atsakingo as-

mens atsakomybės vengimas – senas Gorbio manevras. Dar atsimename, kai jo vis nebūdavo namie ir jis tikrai, tikrai nežinojo nei apie “kastuvėlių balių” Gruzijoje, nei apie “bananų balių” prieš Laisvės lygą Lietuvoje, nei apie tankais traukskomą jaunimą Vilniuje sausio 13! Bet sovietinės veiklos vykdomus pagal kietai su-ręstus modelius – projektus su visais patvirtinimais, parašais ir antspaudais.

Tuo tarpu pirmą kartą

Lietuvos istorijoje panaudojus prieš teisėtą mitingą ašarines dujas ir gumines kulkas, vidaus reikalų ministerio nebuvo netgi Lietuvoje! Jis, o ne krašto apsaugos ministrė, tiek už tai, kad įsakė imtis jėgos priemonių, tiek ir už tai, jei nedavė tokio įsakymo, bet nesuvaldė savivaliaujančios ir savo įgaliojimus viršijančios policijos. (Dalis straipsnio “Pasislėpę...” Red.)

Dr. R. Gajauskaitė, kriminologė

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	3.00%
1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.40%

PAPILDOMA TAUPOMOJI

1.00%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.40%
1 metų iškeičiamas	1.15%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ

0.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.00%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų	3.40%
2 metų	3.60%
3 metų	3.75%
4 metų	4.00%
5 metų	5.00%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS

5.0% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS

7.0% ir aukščiau

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Lietuvos piligrimai – Viduržemio jūroje

Tęsinsys iš nr 37

Didžiuojamės savo vėliava

Lietuvos vandens piligrimai, jachta *Gold of Lithuania* plaukiantys aplink Viduržemio ir Adrijos jūras, sėkmingai tęsia kelionę, kartodami prieš 400 m. buvusią LDK Mikalojaus Kristupo Našlaitėlio piligriminę kelionę po Artimuosius Rytus ir Pietų Europą. Tik dabartinės kelionės tikslas kiek kitoks: ne tik patiem pamatyti pasaulio, bet

nai: ...*“Cha-cha-cha! Pirmojo etapo pabaigą atšventėme pergalingai. Čia jau akivaizdžiai jūrų dievas Poseidonas pasuko mūsų bures Atėnų link. Ir kas galėjo pagalvoti, kad kaip tik tą vakarą, kai mes ten atplauksime Lietuvos rinktinė susigrums su didžiaisiais mūsų priešais nuo senųjų laikų – rusais?”*

Naktį iš rugpjūčio 23 į 24-ąją praleidome Aegina saloje, maždaug 17 mylių nuo Atėnų. Korinto kanalą įveikėme jau

km/h greičiu? Ką gi – spėjome. Griausmavaldis Dzeusas sureguliuo viską...

Įdomu, kur laikraščių antrašė: “Gold of Lithuania įgula padėjo lietuviams nugalėti rusus”? Nes kai jie mesdavo baudas, triūbinau štormo ragu iš visų jėgų...

... Rugsėjo 3-ąją vakare mūsų laukė dar vienas oficialus susitikimas Maltoje. Abiejų “Gold of Lithuania” projekte dalyvaujančių įgulų narius priėmė Valetos vice meras Joseph Spiteri. Tarptautinės organizacijos JCI suorganizuotas renginys pavyko puikiai: oficialioji dalis, kalbos, sveikinimai, dovanos, lengvi užkandžiai ir dvi taurės – raudono bei balto – vyno. Didžiausia naujiena ta, kad JCI Vilnius ir JCI Valetta pasirašė Twinning sutartį, kuri leis palaikyti artimesnius santykius tarp šiuose miestuose gyvenančių jaunųjų verslo lyderių, keistis kontaktais ir bendradarbiavimo patirtimi...

Visi keliai veda į Romą

Jachtoje per kelionės savaites keitėsi įgulos nariai, o įrašai dienoraštyje su apgailėstaviu priminė, kad artėja jūros piligrimystės pabaiga.

Rugsėjo 14 d.: ...*“Taigi, į pabaigą eina ir trečiasis etapas. Liko tik viena piligrimystės stotelė – Roma. Pamenu, iš Kroatijos išplaukėme dar tuo metu, kai mėnulis buvo jaunut jaunutėlis, nelyginant nuotaka. O štai vakar vakare įplaukiant į Korsiką pradėjome regėti tai, kad po pilnaties jis jau kaip reikiant apdilis. Tuojau bus ir visai delčia, panaši į stačiai pastatytą imperatoriaus Napoleono kepurę.*

... Tačiau, kaip sako senovės patarlė: “Visi keliai veda į Romą. Net ir jūrų.”...

Per rudenėjančią Viduržemio jūrą pasiekę Korsiką, po įspūdingo priėmimo šioje saloje aplankę Amžinąjį miestą Romą, jūros piligrimai ruošiasi paskutiniajam kelionės tarpsniui – grįžimui namo.

Rugsėjo 26-28 d.d. nuplaukę 5,000 jūrmilių, aplankę 9 valstybes, patobulinę buiravimui įgūdžius ir išdaliję nemažai kvietimų draugauti su Lietuva, jie grįš į Kroatiją Šibeneko uostą. Iš ten – namo, į Lietuvą. (Pabaiga)

Pagal “Gold of Lithuania” kelionės dienoraštį parengė – **Sigina Katkauskaitė**

Jachtos “Gold of Lithuania” įgula Korsikoje

ir paskleisti aplankytose valstybėse žinias apie dabartinę Lietuvą, pakviesti bendradarbiauti. Įrašai jachtos dienoraštyje ir elektroniniame tinklaraštyje rodo keliautojų pasiryžimą deramai atlikti pasirinktą misiją, išimenantį pasakoją apie kelionės nuotakas ir įvykius.

Iš kelionės dienoraščio: rugpjūčio 17 d.: ”.... *Splitė prisišvartavome uoste pailsėti keliui valandų – pavakarieniauti, nusiprausti, susitvarkyti ir pasirengti naktiniam plaukimui. ... Beje, Splitė pirmą kartą išskėlėme ir savo didžiąją vėliavą. Tenka pripažinti, kad atrodė ji tikrai įspūdingai. Sykį jau pakėlėme trispalvę, tuo momentu šiek tiek suvirpėjo širdis. Taip, mes, lietuviai, mylime savo Lietuvą ir, garsindami jos vardą, keliaujame piligrimystės keliu”.*

Rugpjūčio 25 d. (pirmojo plaukimo tarpsnio pabaiga, antrojo pradžia) 37° 54' Šiaurės platumos, 23° 42' Rytų ilgumos, Alimos marina, Atė-

vakarėjant, taigi prisišvartuoti marinoje teko gilią naktį. Aplinkui lakstė didžiuliai keltai ir greitaeigiai kateriai ant oro pagalvių, įsirežtų toks į bortą, iš visų mūsų liktų tik šlapia vieta. Pati sala puikutė – žavi architektūra, mielas žuvų turgelis ir visur tvyrantis šviežios duonos kvapas. Pora sutiktų atėniečių pasakojo, kad nemaža dalis Atėnų gyventojų būtent šioje saloje išsityja antruosius namus. ...

... Tokių vaizdų įkvėpti ir išplaukėme į Atėnus. O pakeičiui gavome SMS žinutę iš antrojo etapo įgulos, kuri jau buvo apsistojusi Graikijos sostinėje, kad lietuviai susiklaus su rusais. “Jėga!” – pamanėme. Puikiesnio būdo pergalingai užbaigti pirmąjį kelionės tarpsnį ne buvo galima rasti. Staigiai prisišvartavome Alimos marinoje, mikliai nulėkėme į dušą, spėriai susipokavome vyskupo pašventintą Lietuvos vėliavą ir – pirmyn taksi į Olimpinių stadioną. Ar kam iš jūsų teko važiuoti Atėnų gatvėmis taksi 150

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos krepšinio rinktinės ir jos garbintojų sapnai dalyvauti pasaulio krepšinio pirmenybėse ir vėl garsinti Lietuvos krepšinio vardą sužlugo. Jau pirmajame rate Lietuvos rinktinė iš keturių rungtynių įstengė tik vienas laimėti prieš gana silpną Bulgarijos komandą. Tačiau to užteko patekti į aštuonbaigmę su viltimi, kad komanda susiklijuos ir pradės kovoti daug geriau. Deja, puoselėtos viltys neišsipildė ir jau pirmame aštuonbaigmės susitikime lietuviai nusileido Slovėnijos rinktinei 58:81. Šiuo pralaimėjimu beveik palaidojo visas viltis patekti į ketvirtbaigmę, nes reikėjo laimėti abi kitas rungtynes prieš stiprias Ispanijos ir Serbijos komandas. Susitikimas su Ispanijos rinktine baigėsi mūsų pralaimėjimu 70:84 ir tuo Lietuvos rinktinė iškrito iš varžybų rato. Lietuvos krepšinis tokio pažeminimo nematė aštuonerius metus. Mūsų krepšinio rinktinė pirmą kartą nuo 2001 metų nepateko į Europos krepšinio čempionato ketvirtbaigmę. Ramūno Butauto auklėtiniai ne tik prarado galimybę kovoti dėl medalių, bet kitą vasarą garantavo sau atostogas – į pasaulio čempionatą važiuos tik geriausios šešios pirmenybių komandos. Po žeminančio mūsų šalies komandos pralaimėjimo Slovėnijos krepšinio rinktinei Europos čempionate visą kaltę už nesėkmę prisiėmė Lietuvos rinktinės vyriausiasis treneris Ramūnas Butautas. Komandos strategas atsipašė gausių Lietuvos krepšinio aistruolių ir prašė nesmerkti mūsų komandos krepšininkų.

• Lietuvos vyrų kurčiųjų krepšinio rinktinė iškovojo sidabrą Taivane vykstančiose XXI kurčiųjų vasaros olimpinėse žaidynėse. Pirmadienį žaidynių baigmėje Europos čempionai Lietuvos krepšininkai 73:90 (19:24, 21:18, 17:22, 16:26) nusileido čempione tapusiai JAV rinktinei. Lietuvos moterų krepšinio rinktinė tapo Taivane vykstančių XXI kurčiųjų vasaros olimpinėse žaidynių bronzos medalininke. Pirmadienį mažojoje baigmėje dėl trečiosios vietos Lietuvos krepšininkės 55:38 (10:6, 11:1, 13:14, 21:17) įveikė Graikijos komandą.

• Saloniki (Graikija) vykusiose baigminėse Tarptautinės pasaulio lengvosios atletikos federacijos (IAAF) sezono varžybose vyrų disko metimo rungtyje triumfavo Virgilijus Alekna. 37-erių metų Lietuvos atletas sviestas diskas geriausiu antruoju mėginimu nuskriejo 67,63 m. V. Alekna už nugaros paliko visus savo konkurentus, kuriems nusileido prieš mėnesį Berlyne vykusiam pasaulio lengvosios atletikos čempionate. Kitose varžybose Lenkijoje Virgilijus laimėjo Tarptautinės lengvosios atletikos “Pedro’s Cup 2009”. Geriausiu trečiuoju bandymu lietuvis diską nuskraidino 68,53 m ir beveik dviem metrais antrą kartą per keturias dienas aplenkė pasaulio čempioną vokiečių Robertą Hartingą (66,58 m).

• Pirmąjį aukso medalį Lietuvos komandai Taivane vykstančiose XXI kurčiųjų vasaros olimpinėse žaidynėse pelnė Tomas Kuzminskis, nugalėjęs visus varžovus orientavimosi sporto varžybų ilgame nuotolyje. T. Kuzminskis nuotolį įveikė per 56 minutes 16 sekundėmis aplenkė sidabrą iškovojusį Vytautą Remeiką. Bronza vyrų varžybų ilgame nuotolyje atiteko ukrainiečiui D. Plachotnik. Sidabro medalį lengvosios atletikos varžybų disko metimo rungtyje iškovojo Larisa Voroneckaja (46,43 m).

• Sostinės gatvėse vykusio šeštojo tarptautinio “Vilniaus maratono” nugalėtojais tapo Darius Škarnulis ir Vilija Damašickienė. Žinomas ėjikas D. Škarnulis nuotolyje sugaišo 2 val. 33 min. 16 sek. ir aplenkė antrąją poziciją užėmusį Tomą Venckūną bei trečiuoju baigusį latvį I. Valtas, maratoną nubėgusius atitinkamai per 2:36:05 val. ir 2:41:54 val. Moterų varžybų nugalėtoja V. Damašickienė nuotolį nubėgo per 3 val. 13 min. 53 sek., bendroje visų dalyvių įskaitytoje užimdama 40-ą vietą. Antrą vietą tarp moterų užėmė A. Beattie (3:30:45 val.), trečiąją – K. Onufrijeva (3:31:30 val.). Maratone dalyvavo daugiau kaip 20 pasaulio šalių.

• Lietuvos krepšinio rinktinei Europos krepšinio čempionate liko tik kova dėl garbės. Galimybės kautis dėl apdovanojimų ir vietos pasaulio krepšinio čempionate praradusi Ramūno Butauto komanda paskutinėse F grupės rungtynėse Lodzėje susitiko su serbais ir juos nugalėjo 58:55. VP

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

JAUNIMO ŽODIS

Stažuotojai susipažino su medicina

Internetinis žurnalas *Lietuvos sveikata* šią vasarą paskelbė straipsnį apie tris kanadiečius, kurie stažavosi Lietuvoje, prisijungdami prie JAV LB stažuotių programos. Jų specialybė – sveikatos/medicinos sritis.

Tris vasaros mėnesius Vilniaus greitosios pagalbos universitetinėje ligoninėje nuo 4 iki 8 savaičių stažavosi Lietuvos išeivijos studentai iš JAV. Lietuvos išeivių studentų stažuotės programos tikslas – sudaryti galimybę išeivijoje gyvenantiems universiteto studentams vasarą ir kitu galimu metu atlikti profesines stažuotes Lietuvoje. Studentai darbuos Krūtinės chirurgijos, I chirurgijos, Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuose bei Ortopedijos ir traumatologijos centre.

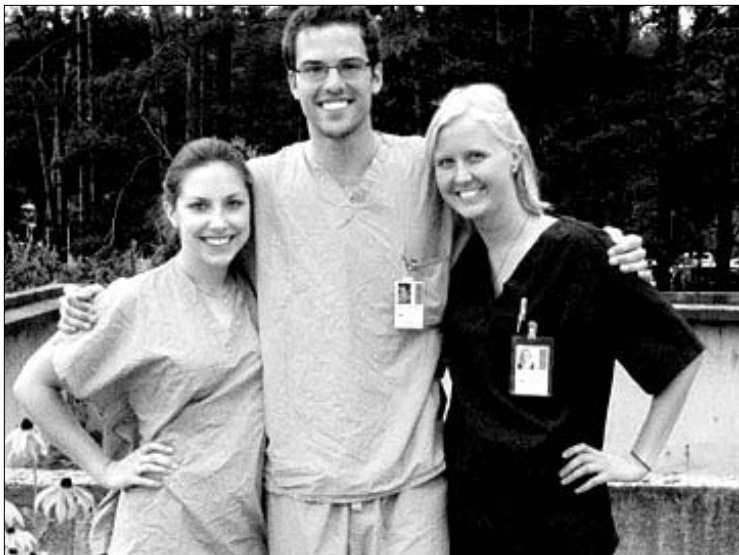
“Patirtis nereali! Tokios nebūtumėm gavę nei Amerikoje, nei Kanadoje”, – tikino būsimieji medikai Amerikos lietuviai Karolina Kličiūtė (21), Aleksandra Habanek (20) ir Aras Petrauskas (23). Stažuotės Vilniaus greitosios pagalbos universitetinėje ligoninėje metu jie pirmą kartą stebėjo operacijas, bendravo su pacientais, pajuto tikrąjį ligoninės gyvenimo ritmą.

Baisiausios pirmos dvi dienos

Aru ir Karolinai dalyvauti programoje pasiūlė mamos. “Pirmą kartą Lietuvoje lankiausi vaikystėje kartu su šeima. Po to buvau atvykusi kaip Dainų šventės dalyvė. Tačiau šiomet planuodama kelionę norėjau pamatyti tikrąjį Lietuvos gyvenimą: apsipirkti Maksimoje, važinėti viešuoju transportu, žodžiu, elgtis kaip gyventojas, o ne kaip turistė.

Todėl labai apsidžiaugiau galimybe stažuotis Lietuvoje, – pasakojo Karolina, – Lietuvoje pirmą kartą ligoninėje dalyvavau budėjime. Nemaniau, kad naktį čia verda toks gyvenimas. Nors visą naktį nemiegojau, atrodė, kad nuovargio nėra. Tačiau vos įsėdusi į

to stoja į universitetus studijuoti medicinos. Amerikoje ir Kanadoje sistema kitokia. Norėdamas rinktis gydytojo specialybę pirmiausia ketverius metus mokaisi universitete bendroje paskaitose, o gavęs bakalauro laipsnį gali stoti į mediciną. Po to visas

Iš k.: Aleksandra Habanek iš JAV, Aras Petrauskas iš Toronto, Kanados, ir Karolina Kličiūtė iš Otavos, Kanados

autobusą, vežantį namo, kartojau sau: ‘Karolina, tik neužmik, kad stotelės nepraziopsotum’”.

Anot studentų, baisiausios ligoninėje pirmos dvi dienos, kai nežinai ką daryti. “Kai stebėdavome operacijas, gydytojai sakydavo: ‘Jei baisu ar negalit žiūrėti, nesikankinkit, išeikit, niekas jūsų už tai nebus’. Tačiau buvo labai smalsu, be to, norėjosi kuo daugiau sužinoti. Pamenu su pirmiais pacientais net nežinojau apie ką kalbėti, ko jų klausti”, – pasakojo Aleksandra Habanek.

Apie studijų skirtumus

“Lietuvoje moksleiviai baigę vidurinę mokyklą iš kar-

seka kaip ir Lietuvoje, – medicinos studijų skirtumus vardino Karolina Kličiūtė. – Jei skaičiuotume studijų trukmę Lietuvoje ir Amerikoje metais, išeina tas pats – maždaug dvylika. Tiesa, Amerikoje studentai neturi galimybių stebėti operacijų ar bendrauti su pacientais, todėl labai sunku rinktis specialybę, nematant ligoninės ‘virtuvės’”.

Pasak pašnekovų, jų šalies ligoninių vadovybė ir patys medikai nenori, kad studentai suklotųsi ligoninėje, nes pacientai ar jų artimieji gydymo įstaigas dažnai paduoda į teismą dėl įvairiausių situacijų. “Medikai paprasčiausiai labai bijo ir kaip įmanydami stengiasi apsisaugoti, nes nuken-

tėjusiesiems išmokamos labai didelės piniginės sumos. Todėl būti prie pacientų gali tik rezidentai arba specialistai”, – pasakojo Aras Petrauskas.

Karolina, Aleksandra ir Aras sako, kad Lietuvoje tikresnė medicina nei už Atlanto. “Amerikoje operuodami chirurgai naudoja įvairiausias modernias technologijas, tačiau jei jas kas atimtų, kultų nemažai sunkumų. Lietuvoje tų technologijų gal ir mažiau, bet gydytojai savo rankomis daro stebuklus. Štai čia ir yra tikroji medicina”, – sakė A. Petrauskas. Visi trys sakosi, kad baigę studijas Amerikoje norėtų grįžti dirbti į Lietuvą. Galbūt ne visam laikui, bet porai metų – tikrai.

Pasikeitę planai

Kalbinti studentai vienasbalsiai tvirtino, kad stažuotė ligoninėje jiems paliko labai gerą įspūdį, be to, šiek tiek pakoregavo kiekvieno tolesnių studijų krypties pasirinkimą. “Prieš atvažiuodama norėjau būti farmacininkė. Tokiam pasirinkimui daug įtakos turėjo vaikystėje persirgotos alergijos, dėl kurių nuolat buvau apsupta vaistų. Tačiau padirbėjusi su pacientais, chirurgais pradėdau galvoti apie kitas specialybes. Ir širdis linksta labiau prie darbo su ligoniais nei su vaistais. Turiu dar tris savaites apsispręsti”, – sakė Aleksandra Habanek.

A. Petrauskas prieš atvykdamas į Lietuvą planavo rinktis fizioterapeuto specialybę, tačiau vos po mėnesio stažuotės vis dažniau susimąsto apie chirurgiją. “Kai pirmą kartą pamačiau atvirą žaizdą, visas atrodė nerealus. Toks įspūdis, kad sapnuoji. O aplink dirbantys medikai viską atliko taip greitai, kad net nespėdavau sužiūrėti, kas kur vyksta. Tai nereali patirtis, kuri turės nemažai įtakos renkantis specialybę”, – įsitikinęs vaikinai.

Karolina, skaičiuojanti paskutines stažuotės dienas, sako, net neįsivaizdavo, kokias studijas rinksis. Tačiau

darbas Traumatologiniame punkte merginai paliko didelį įspūdį: “Laikas prabėgo labai greitai. Atrodo ką tik atvažiuavau, o jau visi du mėnesiai praėjo.

Tokios stažuotės labai gerai neapsisprendusiems studentams. Padirbėjus ligoninėje atsiveria akys, be to, pamatai sritis, kuriose gali save realizuoti. Grįžus namo reikės viską gerai apgalvoti, bet manau, kad rinksiuosi traumatologės specialybę”.

Apie vestuves, dovanas ir linksmybes

Programoje dalyvaujančios merginos apgyvendintos vienuolyne šalia Šv. Kazimiero šventovės, o vaikinai bendrabutyje priešais seimą. Paklaustos, kaip jos jaučiasi gyvendamos vienuolyne, nusi-kvatojusios sako: “Saugiai. Žinom, kad niekas prie mūsų nelis”.

Pasak studentų, per stažuotės laikotarpį linksmų akimirkų netrūko. “Turėjau vieną pacientę, kuri nusprendė, kad kol aš esu Lietuvoje, reikia man rasti žmoną lietuvaitę, kad neprarasčiau lietuviškų šaknų”, – juokėsi Aras. Studentai prisipažino, kad iš pacientų susilaukė ne tik gražių žodžių, bet ir dovanų. “Ligoninėje gydėsi viena moteris, su kuria labai susidraugavome. Ji nuolatos daug kalbėdavau, o aš net nespėdavau įsiterpti, be to, visuomet stengdavosi mane pamokyti. Išeidama ji man padovanojo šokolado plytelę ir lietuviško medaus. Tiesa sakant, likau labai nustebinta”, – pasakojo Aleksandra.

Pasak pašnekovų, patikė ir tokių situacijų, kai pasijuto labai naudingi. “Vieną dieną į traumatologinį atvežė susižalojusią užsienietę, kuri kalbėjo tik angliškai. Gydytojai man viską aiškino lietuviškai, o aš verčiau į anglų kalbą. Po to visi sakė, kaip gerai, kad tu buvai, nes, priešingu atveju, situacija būtų buvusi keblia”, – pasakojo Karolina.

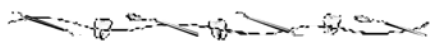
Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Vilniuje - pranciškonų jaunimas

Vilniuje rugpjūčio 18-24 d.d. vyko V Europos pranciškonų jaunimo kongresas. Į Lietuvą atvyko apie 100 jaunų žmonių, atstovaujančių įvairių Europos šalių pranciškonų jaunimui: tai kroatų, slovėnų, lenkų, portugalų, prancūzų, ispanų, italų, taip pat ir baltarusių bei ukrainiečių.

Pirmą kartą Europos pranciškonų jaunimo kongresas buvo surengtas prieš 10 metų Ispanijoje, vėliau susitikimai vyko Italijoje, Portugalijoje, Kroatijoje bei Slovėnijoje.

Kongreso tikslas – susitikti, pasidalinti įvairių šalių brolių patirtimi – kaip jaunimas išgyvena pranciškonų charizmą ir tikėjimą savo šalyse, kurios tokios skirtingos savo is-

Lietuvos jaunimo dienų – 2010 emblema. Dail. Silvija Knezekytė

torija, kultūra. Lietuvos pranciškonų jaunimas ypač išsiskiria socialine veikla, kitų šalių jaunimas garsėja savo šlovintojais ar charizminiais judėjimais, maldų grupėmis. Europos V pranciškonų jaunimo kongreso tema – “Per kankinystę į Prisikėlimą”.

Kitąmet vasarą Panevėžyje vyks V-osios Lietuvos jaunimo dienos. Kas treji metai Lietuvos krikščioniškasis jaunimas renkasi dvasinio ir religinio gyvenimo ir veiklos apmąstymams kartu, kaskart kviesdami į savo gretas naujų žmonių.

Dail. Silvijos Knezekytės sukurta būsimos renginio emblema konkurse buvo pripažinta geriausia, ji bus naudojama renginio skelbimams ir informacijai. **Inf.**

AŲA DAINAI SKAISTYTEI- MANCINI

netikėtai mirus,

reiškiamo gilią užuojautą tėveliams ADOLFINAI ir GEDIMINUI SKAISČIAMS, vyrui ir seseriai RŪTAI su šeima. Prašome, kad Dievas duotų Jums stiprybės –

*Jadzė ir Jonas Stanaičiai
Ilona, Ramūnas ir Regina su šeimomis*

AŲA STEFANIJA PETRAUSKAITĖ KALVAITIS

mirė 2009.IX.9 Hamiltone, ON, palaidota prie vyro Prano Šv. Jono liet. kapinėse. Padėka dalyvavusiems maldomis, aukomis, išlydėjus ją pas savus Anapus.

Šeima ir valios vykdytojas

PADĖKA

AŲA JANINA (JENNIE) BALTRAITĖ-VITKŪNIENĖ mirė 2009 m. rugsėjo 2 d.

Dėkojame maldas prie karsto Turner & Porter laidotuvių namuose, Butler koplyčioje, vedusiems kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, diak. Jurgiui Jurėnui bei kun. Lionginui Kemėšiui. Ačiū visiems draugams ir artimiesiems už užprašytas Mišias, už gėles ir aukas, Monikai Povilaitienei už aukų surinkimą. Gili padėka laidotuvių Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje aukojusiems kun. A. Simanavičiui, OFM, prel. Edmundui Putrimui, diak. Kazimierui Ambrozaičiui, Mišių patarnautojams Simonei Pabrėžaiti, Adomui Grybui ir Spencer Gallop, muz. Daliai Viskontienei už vargonavimą, laidojimo apeigas Mount Hope kapinėse atlikusiam diak. J. Jurėnui. Taip pat ačiū J. Gurklienei už gražių vaišių pagaminimą.

Esame paguosti Jūsų visų pagalba ir nuoširdumu –
*sūnus Jonas Vitkūnas, dukros Danutė Bonner,
Aldona Podsadecki ir Vida Vitkūnaitė
su šeimomis*

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 47 metus Jūsų sutelktas 5.03 mln. dol. fondo pagrindinis kapitalas davė 3.42 mln. dol. pelno lietuviybės išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

*“... kad tik akimirksnį,
ir ne ilgiau, galėjau savo
rankoje laikyti – sapną
ir pasaką, ir paukštį”.*

(Henrikas Nagys)

AŲA ANTANAS P. KULBIS (1962-1994)

Prieš penkiolika metų, 1994 m. rugsėjo 27 d., netekome brangaus ANTANO, iškeliavusio 32 metų amžiaus. Mes niekada jo nepamiršime.

Prašome a.a. Antaną prisiminti savo maldose.

Kulbių šeima

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PRIE PRISIKĖLIMO PARAPIJOS skubiai parduodamas 6 kamb. butas (su dominium), kampinis, 109 kv. pėdų su dviem miegamaisiais ir atskiru valgomuoju. Arti požeminio; pomirtinis pardavimas.

Prašo \$304,900

SKAMBINTI

**TEODORUI
STANULIUI,**
broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. rugsėjo 2,16 ir 30 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. rugsėjo 2,16 ir 30 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON **\$300***
3 off for 1 parcel **3 off**
* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Paul Yuzyk premija

Pagerbdama buvusio ilgamečio Kanados senato nario (1963-1986) Paul Yuzyk nuopelnus ugdant valstybėje daugiakultūrę politiką, nuomonių įvairovę, Kanados pilietybės, imigracijos ir daugiakultūriškumo ministerija įsteigė jo vardinę premiją. Šis apdovanojimas bus skiriamas kasmet dviejose grupėse: asmeniui už viso gyvenimo nuopelnus, stiprinant daugiatautiškumą ir daugiakultūriškumo principus, ir asmeniui arba grupei už išskirtinius darbus daugiatautei visuomenei per paskutinius penkerius metus.

Pirmuoju naujos premijos laureatu tapo M. Yaremko, ilgametis Ontario provincijos parlamento narys, daugelį metų dirbęs įvairius svarbius darbus vyriausybėje. Jam įteiktas apdovanojimas už viso gyvenimo nuopelnus, ugdant daugiatautės visuomenės kultūrą, ginant žmogaus teises. M. Yaremko taip pat daug nusipelnęs švietimo ir labdaros srityse. Jis yra įsteigęs Mary ir John Yaremko žmogaus teisių gynimo ir daugiatautiškumo ugdymo programą Toronto universitete teisės fakultete. Kartu su premija J. Yaremko gali savo nuožiūra paskirti 20,000 dol. vienkartinę stipendiją bet kuriai nepelno organizacijai, pasižymėjusiai šioje veikloje.

Pažymėtina ir tai, kad pagerbtas Kanados pareigūnas Paul Yuzyk ir pirmasis jo vardinės premijos laureatas J. Yaremko – abu ukrainiečių kilmės kanadiečiai, vienos iš didžiausių ir seniausių tautinių bendruomenių valstybėje atstovai, tapę svarbiais valstybės politiniais veikėjais. Siūlyti kandidatus 2010 metų Paul Yaremko premijoms galima iki ateinančių metų kovo mėn. **Inf.**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Turner & Porter

L Aidotuvių Namai

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$150 – V.P. Jankaičiai; \$130 – E. Stankevičius; \$100 – A. Aukštikalnis, Windsoro lietuvių Šv. Kazimiero parapija, D. Giedriūnas, R. Pocauskas, A. Bridickas; \$80 – V. Melnykas; \$60 – B. Barisas, B. Petrušaitis; \$50 – L.A. Stepaitis; \$30 – I. Paškauskas, K. Astravas, V. Lapinskas, E. Narbutytė, V. Vytas, J. Paunksnis; \$25 – K. Mačiulis, G. Stonkus, J. Valaitis; \$20 – J. Smulskis, U. Šiaučiūnas, E. Puodžiukas, I. Repšys; \$10 – V. Raisys, F. Venckevičius, A. Laniauskas, S. Goldbergas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$200 – A. Raulinaitis; \$125 – L. Mačikūnas; \$110 – A. Minelga, K. Stankus, J.B. Zdany; \$100 – V. Indris, L. Šipelis, P. Girdžius, O. Skėrius, G. Stonkus, V. Grenke; \$90 – P.S. Meiklejohn, S. Draugelis, A. Mankus, J. Leveris, J.Z. Ricus, M. Chrolavičius, B. Barisas, R. Danaitis, J. Pavilonis, Z. Burkšaitis, T. Schneider, B. Jaka, dr. R. Karka, J. Katkauskas, A. Žilinskas.

Nuoširdus aciū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

A.a. Birutės Vytenės atminimui jos vyras Vladas Vytas *Tėviškės žiburiams* aukojo \$1,000. Savaitraščio leidėjai dėkoja už paramą ir prisimena velionę, savo kūryba prisidėjusią prie bendro darbo.

A.a. Juzefos ir Jono Kriščiūnų atminimui pagerbti Vanda Ručienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Algirdo Jagėlos 14-kos metų mirties atminimui žmona Adolfina Jagėlienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Dainai Skaistytei-Mančini netikėtai mirus, reikšdami gilią užuojautą jos vyrui Michael, tėveliams Dalei ir Jonui Skaisčiams, sesutei Rūtai su šeima ir visiems giminačiams, *Tėviškės žiburiams* aukojo šie hamiltoniečiai: po \$20 – H. Kairienė, A. Čerškienė, J. Gimzauskas, P.V. Šidlauskai, J. Krištolaitis, A. Erštikaitienė, V. Visockienė. **JK**

MOTERIS ieško darbo. Gali gaminti maistą, prižiūrėti vaikus, senelius, ligonius. Skambinti tel. 416 766-3740.

EVANGELIJOS ŽINIŲ TŪKSTANTMETIS ILGAAMŽEI LIETUVAI

**SPALIO 31, šeštadienį, 2 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje Toronte**

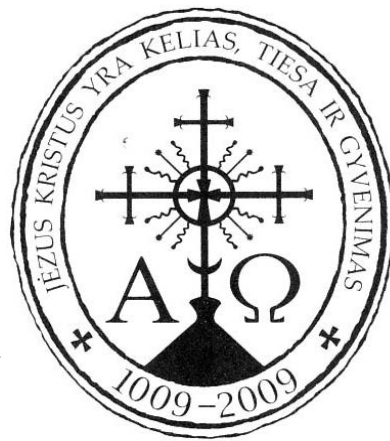
PASKAITA –

Lietuvos vyskupų konferencijos
pirmininko

arkiv. Sigitas Tamkevičiaus, SJ:

“Šv. Brunono misija ir evangelizacijos iššūkiai Lietuvos tūkstantmečio kontekste”.

*Po paskaitos – meninė dalis, vaišės ir
pabendravimas su svečiais*

**LAPKRIČIO 1, sekmadienį, 2 v.p.p.,
KAPINIŲ LANKYMO DIENA
MIŠIOS –**

“Už visų amžių Lietuvos kankinius
ir tikinčiuosius, tūkstantmečio
Evangelijos žinių Lietuvai šviesoje”.

Mišias aukos

arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ,

su visais suvažiavusiais lietuviais
kunigais.

ATEIKITE! DALYVAUKITE!

Rengia – KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

LABDAROS FONDO ŽINIOS

• Labdaros lėšų telkimo komitetas pasiryžęs, kad “Aukstinio vakaro” pokylis būtų sėkmingas savo dalyviais ir aukomis. Šiuo metu vyksta planavimas ir pradiniai darbai – statomas stogelis prie įėjimo į Slaugos namus. Dar galima įsigyti bilietus į pokylį skambinant Juditai Kavaliauskienei 416-532-5337. Slaugos namams aukojo: \$250 – R. Pleinys; \$200 – G.M. Šernas; \$100 – A. Jushka; \$50 – D. Baziliauskas, D. Milmantas. Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

• Lėšų telkimo posėdžiai įvyks rugsėjo 24 ir 29 d.d. 7 v.v. Slaugos namuose. **Inf.**

PIRKČIAU vyriškus tautinius drabužius, tinkamus “Gintaro” ir “Atžalyno” šokėjams. Skambinti tel. 905 275-4672 dienos metu arba 905 274-5423 vakarais.

VYRAS IŠ LIETUVOS, apsigyvenęs Kanadoje, ieško darbo. Galėtų padėti prie namų ruošos darbų, slaugyti ligonius. Gali vairuoti mašiną. Skambinti tel. 519 353-4454.

VIDUTINIO AMŽIAUS MOTERIS su pedagoginiu išsilavinimu ieško bet kokio darbo. Taiso drabužius. Gali gyventi šeimoje. Moka rusų, anglų kalbas. Skambinti bet kuriuo metu. Tel. 416 839-6857; el.paštas: laibima@gmail.com.

KLB TORONTO APYLINKĖS ŽINIOS

Bilietai į XXXVI Kanados lietuvių dienų renginius. Penktadienis, spalio 9, 7 v.v., iškilmingas atidarymas Lietuvių Namuose – \$20. Oficiali dalis, vaišės... trumpas svečių iš Lietuvos – grupės “Jonis” ir aktorės-dainininkės N. Narmontaitės pristatymas. **Šeštadienis**, spalio 10, 6 v.v. Pokylis Anapilio sodyboje – \$80; 5 v.p.p. – meno parodos atidarymas, 6 v.v – kokteiliai, vakarienė; vakaro programą atliks ir šokiams gros žinomi atlikėjai iš Lietuvos – grupė “Jonis” ir aktorė-dainininkė N. Narmontaitė. **Šeštadienį** spalio 10 – 10 v.r. – mugė-paroda, 11 v.r. spektaklis “Ka-

Birutė ir Teodoras Stanuliai atšventė savo 50-ties metų vedybų jubiliejų tarp savo artimųjų ir draugų. Sukaktuviniškai užaugino du sūnus Edį ir Romą ir dukrelę Loretą. Birutė žinoma kaip gera šeimininkė, rengianti įvairiomis progomis vaišes. Teodoras yra nuosavybių pardavimo/pirkimo agentas ir ilgametis visuomenės veikėjas. Abiem linkime dar sulaukti ilgų ir sveikų metų. **SP**

tės namai” ir popietė vaikams – Prisikėlimo parapijoje. Laisva auka. **Sekmadienis**, spalio 11, 3 v.p.p. **Baigiamasis koncertas** Anapilio sodyboje – \$20. Kanados meninių vienetų pasirodymas, taip pat trumpas grupės “Jonis” ir aktorės-dainininkės N. Narmontaitės viešnaugės užbaigimas. Vaišės, veiks baras. Dėl apsisistojimo viešbutyje kreiptis į Birutę Juras 905 275-8034. ar rašykite: adm.torontolietuviai@yahoo.com **Inf.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

JAHRESTAGUNG 2008 SUVAŽIAVIMO DARBAI, Lietuvių kultūros instituto leidinys, 228 psl. ir viršeliai; redagavo dr. Vincas Bartusevičius, Wittlich; Lampertheim 2009; straipsniai lietuvių ir vokiečių kalbomis; tiražas nepažymėtas.

PAREMKITE *Tėviškės žiburius* auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *TŽ leidėjai*

JUSTICE OF THE PEACE Ontario Court of Justice

The Justices of the Peace Appointments Advisory Committee invites applications for Justice of the Peace appointments throughout the Province of Ontario.

A Justice of the Peace is an independent judicial officer who presides in court over various proceedings under federal and provincial statutes. Applicants must meet minimum qualifications as set out in the *Justices of the Peace Act*. In addition to reflecting the diversity of Ontario's population, applicants should also display the fundamental skills and abilities, personal characteristics and community awareness attributes set out in the Committee's General Selection Criteria.

The Justices of the Peace Appointments Advisory Committee reviews and evaluates applications and classifies candidates as Not Qualified, Qualified or Highly Qualified. Classifications are reported to the Attorney General, who recommends candidates for Order-in-Council appointments.

For further information about the position, including qualifications and General Selection Criteria, the regions of the province, and the filing requirements for submitting an application, please visit the Justices of the Peace Appointments Advisory Committee's website at www.ontariocourts.on.ca/jpaac/en/

Applications must be submitted on the current prescribed application form and received by **4:30 p.m. on Friday, October 30, 2009.**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

TORONTO

Anapilio žinios

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atleidai, bus rugsėjo 27, ateinantį sekmadienį. Ta proga bus švenčiama ir Katalikių moterų draugijos mūsų parapijoje 60 m. gyvavimo sukaktis. Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus tikrai 9.30 v.r. (Mišių 11 val. tą rytą nebus). Iškilmingos pamaldos prasidės 3 v.p.p. eisena su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Ten bus palaiminimas Švenčiausiuoju ir vėl grįžtama į šventovę Mišioms. Po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaišės su programa Anapilio salėje. Bilietus į vaišes dar platina Regina Celejewska, tel. 416 231-8832.

• Rugsėjo 27, sekmadienį, Anapilio autobusėlis maldininkus veš į Lietuvos kankinių šventovės iškilmes nuo „Vilniaus rūmų“ 2.30 v.p.p. ir parveš po pamaldų.

• Ryšium su Lietuvos kankinių atlaidais Anapilyje, ateinantį savaitgalį Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje sekmadieninės Mišios bus ne sekmadienį, bet rugsėjo 26, šeštadienį, 2 v.p.p. Kitą savaitgalį Mišios bus spalio 4, sekmadienį, 10.30 v.r., o nuo spalio 11, sekmadienio, bus grįžtama prie sekmadieninių Mišių žiemos laiko ir tą dieną bei per visą žiemos laikotarpį Mišios bus aukojamos sekmadieniais 2 v.p.p.

• Anapilio knygyne platinama *Zodis tarp mūsų* knygelių rugsėjo-spalio laida. Taip pat galima įsigyti „Dainavos“ vyrų vieno to garsaploksnę (CD) „Šešiese“.

• Evangelijos žinių tūkstantmečio ilgaamžei Lietuvai iškilmes įvyks spalio 31 ir lapkričio 1 d.d. Spalio 31, šeštad., 2 v.p.p. – arkiv. S. Tamkevičiaus, SJ, paskaita Prisikėlimo parapijos salėje Toronte ir meninė dalis, vaišės bei pabendraavimas su svečiu. Lapkričio 1, sekmad., kapinių lankymo dieną, 3 v.p.p. – Anapilio parapijos Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus už visų amžių Lietuvos kankinių ir tikinčiuosius, tūkstantmečio Evangelijos žinių Lietuvai šviesoje. Mišias aukos arkiv. S. Tamkevičius, SJ, su visais suvažiuavusiais lietuviais kunigais.

• Mišios rugsėjo 27, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Juozą Balsį; 3 v.p.p. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje rugsėjo 26, šeštad., 2 v.p.p. už a.a. Povilą ir Eleną Račiūnus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, rugsėjo 26, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Vandą Jakubickienę.

Toronto meno šventė „Nuit blanche“ (mecenatas – Scotiabank), įvyks spalio 3 d. nuo 6.55 v.v. Visą naktį galima lankyti įvairias meno parodas trijuose rajonuose. Informacija teikiama tinklalapyje www.scotiabanknuitblanche.ca.

DĖMESIO DAINUOJANTYS IR MĖGSTANTYS DAINĄ!

Su džiaugsmu pranešame apie artėjančią IX Dainų šventę, kuri įvyks 2010 m. liepos 2-4 d.d. Toronte, Kanadoje. Maloniai kviečiame prisijungti prie mūsų šventės savo dalyvavimu. Daugelis chorų organizuojasi ir jau pradeda ruoštis. Pavieniai dainininkai taip pat gali registruotis. Junkitės bendrai dainai, mokykitės repertuarą, dainuokite ir su melodinga nuotaika atvykite į mūsų visų šventę. Registruotis galite iki rugsėjo 28 d. Registracijos mokesčių reikia susimokėti iki spalio 31 d. Bilietai į Dainų šventės renginius bus parduodami nuo lapkričio 1 d. Plačiau šventės žinias sekite internetiniame tinklalapyje – www.dainusvente.org. **IX Dainų šventės ruošos komitetas**

Prisikėlimo parapijos žinios

• Šį sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedos parapijos jaunimo choras ir solistas iš Lietuvos Merūnas Vitulskis. Parapijos jaunimo choras repetuoja sekmadieniais po 10.45 v.r. Mišių, o Toronto jaunimo choras, kuris ruošiasi ateinančių metų Dainų šventei, repetuoja sekmadieniais 4 v.p.p. muzikos studijoje.

• Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselės išleistuvės vyko praeitą šeštadienį su padėkos Mišiomis ir atsisveikinimu salėje po Mišių. Po atsisveikinimo kalbų vyko kavos, pyragų ir užkandėlių vaišės. Parapija dėkinga seselėms už jų ilgametę tarnybą parapijai ir lietuvių bendruomenei Toronte.

• Registruojami vaikai Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms parapijos raštinėje – tel. 416 533-0621.

• Sekmadieniais po Mišių salėje yra platinami bilietai (po \$40) į metinę parapijos vakarinę, kuri vyks spalio 3 d., 5 v.p.p. Programą atliks parapijos jaunimo ir Klyvlando „Naujoji intriga“ jaunimo chorai.

• Pakrikštytos dvynukės Lina Adelė ir Lily Viktorija, Vidos (Juzukonytės) ir Vytauto Vadauskų dukrelės.

• Santuokos sakramentui ruošiasi Karen Blekaitytė su Paolo Pedulla.

• Šį sekmadienį bus surinkti vokai, kurie buvo prisegti prie biuletenio praeitą sekmadienį, rinkliavai Kanados Katalikų Bažnyčios reikalam.

• Sveikinam buvusią ilgametę parapijietę Reginą Geldutyte, kuri rugsėjo 7 d. šventė savo 102 gimtadienį.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 27: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Liudą Paulauskienę; 10.45 v.r. už a.a. Emiliją ir Joną Aleksas, už a.a. Joaną ir Stasį Vosylius, už a.a. Stasę (6 met.) ir Vytautą Liuimas; 12.15 v.d. už a.a. Vladą ir Apoloniją Kazlauskus ir a.a. Laimą ir Petrą Butėnus.

AUKOS

Šv. Jono lietuvių kapinių mašinų vajui aukėjo: \$1,000 – Lietuvių kredito kooperatyvas PARAMA; \$100 – A.P. Adomaičiai (a.a. Onos Adomavičienės atminimui).

Vaikų dienos centrums \$100 aukėjo H. Simanavičienė; **a.a. Janinos Kulikauskienės** atminimui aukėjo \$100 – A. A. Vaičiūnai, \$50 – D. Empakeris. Aukotojams nuoširdžiai dėkoja Lietuvos *Caritas* remti komitetas Toronte.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos įprastu laiku – 11.15 v.r.

• Sekmadienį, spalio 4, pamaldose bus dalinama Šv. Komunija ir pamaldų metu vyks tikybės pamokos vaikams, po kurių bus konfirmantų bei jų tėvėlių susirinkimas.

• Padėkos šventės pamaldos bus spalio 18 d., 11.15 v.r., po kurių 1 v.p.p. Lietuvių Namų patalpose vyks Moterų draugijos rengiama Padėkos šventės puota. Bilietus platina Ana Langienė: 416 233-0511.

Lietuvių Namų žinios

• Rugsėjo 26 d. rengiami tradiciniai Lietuvių Namų „Rudens šokiai“. Programa – šiltas maistas, baras, loterija. Dainuos populiarūs jaunos kartos atlikėjai iš Lietuvos Merūnas ir Radzi. Kviečiame visus į šį pirmą rudens renginį. Dėl bilietų ir platesnės informacijos teirautis tel. 416 532-3311 arba 905 821-0157.

• Baras „Lokys“ išnuomojamas įvairioms šeimyninėms šventėms. Teirautis LN raštinėje.

• Lietuvių Namų interneto tinklalapis lietuvių kalba: www.torontolietuviunamai.com, anglų kalba: www.lithuanianbanquethalls.ca.

Maironio mokyklos žinios

• Sėkmingai pradėjome mokslo metus rugsėjo 19 d. Dėkojame Tėvų komitetui už lengvus užkandžius; Anai Žvirblienei, padovanojusiai keletą egz. vaikų knygėlės *Letenėlių kaimas*.

• Sveikiname naują mokytoją Nidą Gedgaudaitę-Kartavičienę ir sugrįžusias į mūsų tarpą po ilgos pertraukos – Gintarę Kalendrienę, Lidiją Puterytę, Norą Jančiukaitę, Dianą Balsienę-Calderon ir Juliją Kriščiūnaitę.

• Šiais metais ruošiamės Dainų šventei, įvyksiančiai Toronte 2010 m. Mokiniais, norintiems dalyvauti chore, repeticijos bus mokykloje, pamokų metu. Juos paruoš mokytojos Julija Kriščiūnaitė ir Diana Balsienė-Calderon.

• Aukštesnieji lituanistiniai kursai prasidės rugsėjo 26 d. Toronto Maironio mokykloje. Dar bus galima užsiregistruoti pirmos pamokos dieną. Kursų vedėja – Brigita Ručinskienė (Rucinskiene@yahoo.ca). Mokytojos – Rasa Kapeniak ir Justė Kisielytė.

• Jaunimas, kuris dalyvaus Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, pardavinės metalinius vandens butelius – surinkti lėšų padengti konferencijos išlaidoms.

• Linkime laimės Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselėms, kurios išvyksta iš Toronto po daugiau kaip 60 metų pasišventusio darbo mūsų mokyklai ir visuomenei! Mokykloje praeitais metais tikybą dėstė seselė Paulė. Anksčiau dėstydavo seselė Loreta. Joms nuoširdus ačiū. Mes visuomet jus prisiminsime! **Živilė**

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovėje rugsėjo 20, sekmadienį, 11 val. Mišias atnašavo Švenčiausios Trejybės vienuolijos misijonierius kun. Aldo, daugelį metų dirbęs tarp pabėgėlių iš Sudano. Šiuo metu jis dirbuojasi bendruomenėse be kunigo. Giedojo parapijos choras. Vargonais grojo Colette Fawretti, dirigavo Antanas Mickus.

Pomirtinė Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda vyks St. Anne de Bellevue ouest galerijoje spalio 1-6 d.d. Atidarymo vaišės – spalio 2 d. nuo 7 iki 9 v.v. Daugiau žinių tinklalapyje www.galerieouest.ca. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Tradicinius Grybų pietus ruošia parapijos komitetas sekmadienį, spalio 4. Šv. Mišios 11 val. Šilti pietūs su vynu – parapijos salėje. Auka – \$25; moksleiviams (10 iki 16 m.) \$15. Bus meninė programa. Veiks loterija. Galima užsisakyti stalą 10-čiai žmonių. Skambinti John Zienka (514 254-7846) ar Alice Skrupskytei (514 257-6761). Komitetas dėkoja visiems, kurie atneš laimikių loterijai ir saldumynų. Kviečiame visus atsilankyti.

Šv. Elzbietos draugija 90 metų jubiliejų atšventė sekmadienį, rugsėjo 20. Draugijos komiteto narės ėjo į šventovę procesijoje su juostomis. Puokštė rožių buvo padėta prie šv. Elzbietos statulos, prie altoriaus. Kleb. kun. Aloyzas Volskis atnašavo šv. Mišias už šv. Elzbietos draugijos gyvas ir mirusias nares. Dalyvavo kleb. emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius, Lietuvos respublikos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė, Lietuvos respublikos garbės konsulas Montrealyje Arūnas Staškevičius ir KLB Montrealio apylinkės pirmininkė Silvija Staškevičienė. Skaitinius skaitė draugijos pirmininkė Antoinette Ouellette-Brilvičienė prancūzų kalba ir išdininkė Nijolė Šukienė lietuviškai. Intencijas perskaitė Zigmas Skučas. Aukos atnešė buvusi pirmininkė Julie Bernotienė ir buvusi vicepirmininkė Vanda Ruzgaitienė. Giedojo parapijos choras kartu su Montrealio lietuvių chorą „Mamos ir vaikai“, vad. chorvedžiui Aleksandrui Stankevičiui. Solistas Guy Zenaitis giedojo *Ave Maria*. Po šv. Mišių visi nusileido į salę, kur vyko koncertas. Lietuvos respublikos ambasadorė apdovanojo Liudą Stankevičių; buvo šilti pietūs. **VL**

Šv. Elzbietos draugijos komiteto narės (iš k.) pirmininkė Antoinette Brilvičienė, Nijolė Šukienė, Mickie Tautkus, Julie Bernotienė, Vida Lietuvninkaitė Ntr. P. Pingitore

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško bet kokio darbo: gali prižiūrėti vaikus, slaugyti ligonius, gaminti valgi, valyti, dirbti fizinį darbą. Norėtų gyventi šeimoje. Gali važiuoti į bet kurį Ontario miestą. Skambinti 416 233-5996.

Toronto Kultūrinio meno ir tautinių šokių grupė „Atžalynas“ jau pradėjo repeticijas ir kviečia naujus narius. Informacijai skambinkite Birtutei tel. 905-271-1640

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628